

Jaarplan Regionale Warmtetransitie Juli 2026 – December 2027

Samen werken aan een toekomstbestendige warmteregio

Versie: DEFINITIEF

Datum: 10 september 2027

Auteur: Nicolaas Veltman, Regiocoördinator Warmtetransitie

Managementsamenvatting

Het Jaarplan Regionale Warmtetransitie is onderdeel van de Regionale Energie- en Klimaatstrategie Hart van Brabant (REKS, 2021) en vormt het vervolg op het Programmaplan Regionale Warmtetransitie 2023–2026. Het geeft richting aan de regionale samenwerking voor de periode juli 2026 tot en met december 2027 waarbij geldt dat de gemeentelijke regierol leidend is, maar dat regionale samenwerking wordt ingezet waar die aantoonbaar meerwaarde heeft: bij het realiseren van gemeentegrens overstijgende warmtebronnen en infrastructuur, collectieve warmte, netcongestie, kennisontwikkeling en gezamenlijke ondersteuning van inwoners.

De warmtetransitie komt deze komende periode in een nieuwe fase. Gemeenten werken toe naar hun eerste Warmteprogramma, dat uiterlijk eind 2027 moet zijn vastgesteld, en starten parallel daaraan met concrete uitvoeringsplannen voor buurten, wijken en dorpskernen. Het Jaarplan ondersteunt deze beweging van beleidsvorming naar uitvoering. Het zet een aantal bestaande activiteiten voort en voegt nieuwe projecten toe op basis van de prioriteiten die door de regiogemeenten zijn aangegeven. Daarmee ontstaat een breed inhoudelijk uitvoeringspakket.

De uitvoering wordt in hoofdzaak gefinancierd uit tijdelijke rijksmiddelen via de SpUK NPLW en SpUK NPLW Isolatieopgave, mogelijk aangevuld met een provinciale subsidie voor Regionale uitvoering van energiebesparing. Voor het onderdeel warmte is tot en met 2026 in totaal € 973.258 aan NPLW-middelen beschikbaar gesteld; daarnaast volgt nu een vierde (en naar verwachting laatste) tranche van € 258.367 tot eind 2027.

Na aftrek van bestaande en verwachte verplichtingen resteert binnen de deelthema's warmte en besparen gezamenlijk circa € 606.906,= aan nog te bestemmen subsidieruimte, waarvan € 100.000,= afhankelijk is van de eventuele provinciale subsidie. Omdat al deze middelen niet structureel van aard zijn, worden zij uitsluitend ingezet voor tijdelijke activiteiten en projecten met aantoonbare (boven)regionale meerwaarde.

Voor de regionale coördinatie is gemiddeld 24 uur per week beschikbaar, ondersteund met gemiddeld 12 uur per week secretariële capaciteit. Van iedere regiogemeente wordt indicatief circa vier uur per week aan deelname aan overleg en projecten verwacht. Specialistische capaciteit wordt geleverd via het Centre of Expertise Energietransitie Hart van Brabant of projectmatig ingehuurd.

De regionale samenwerking verschuift van het opbouwen van kennis en structuren naar het ondersteunen van concrete gemeentelijke uitvoering en het organiseren van bovenlokale randvoorwaarden. Dat is relevant omdat juist in de komende periode keuzes over warmteprogramma's, warmtebronnen, publieke warmte-infrastructuur, netcapaciteit en bewonersaanpak steeds meer met elkaar gaan samenhangen. De regionale meerwaarde zit daarom niet in het uniformeren van lokale warmteaanpakken, maar in het gezamenlijk oplossen van vraagstukken waarvoor afzonderlijke gemeenten onvoldoende schaal, capaciteit of kennis hebben. Daarmee wordt tegelijkertijd dubbel werk voorkomen en kunnen beschikbare rijks- en provinciale middelen doelgerichter worden ingezet.

Tabel: Totaaloverzicht budgetprioritering projecten/activiteiten (peildatum 14-7-26)

B. Belang van (door)lopende projecten/activiteiten 2026	Prioriteitsscore	Bestemd budget	Budgetvoorstel	Dekkingsbron	Ureninzet trekker	Ureninzet ondersteuner(s)
1. Ondersteuning Gemeentelijke Warmteprogramma's (ism CoE HvB)	36	€ -	€ -		CoE	Rg & RcW
2. Oprichting en Doorontwikkeling Energiehuis HvB	34	€ 70.577	€ -	NPLW Isolatie 2026-2027*	Tb	Rg & RcW
3. Omgang met nieuwe wet- en regelgeving (ism CoE HvB)	34	€ -	€ -		CoE	Rg & RcW
4. Versnelling Geothermie o.b.v. regionale potentiekaart (ism PNB/EBN)	33	€ -	€ 60.500	NPLW 2024-2026**	RcW	Rg & PNB/EBN
5. Monitoring SMP-voortgang (ism CoE HvB)	32	€ -	€ -		CoE	RcW & Rg
6. Versnelling Aquathermie o.b.v. Waterenergievisie Brabant (ism BWN)	31	€ -	€ 30.250	NPLW 2024-2026**	RcW	Rg & BW
7. Toekomstperspectief Amernet als (boven)regionaal warmtenet (ism RESWB)	28	€ -	€ 30.250	NPLW 2024-2026**	Tb	RcW & Rg
8. Tijdelijke inhuur Adviseur Netcongestie (ism CoE HvB)	28	€ 112.000	€ -	NPLW 2024-2026**	CoE	PNB & RcW & Rg
9. Validatie Tomahawk en DWA-bronnenactualisatie (ism CoE)	26	€ 22.364	€ -	NPLW 2024-2026**	CoE	Rg & RcW
10. Oprichting en Doorontwikkeling Bureau Ondersteuning LEC's (ism CEHvB)	25	€ 150.000	€ -	NPLW Isolatie 2026-2027*	RcW	CEHvB, PT & Rg
11. Voortgang Green Deals Installatiebranche HvB (ism MpB)	24	€ 11.667	€ -	NPLW 2024-2026**	RcW	MpB & Rg
12. Regiocoördinatie & Ondersteuning 2026	nodig	€ 106.538	€ -	NPLW 2024-2026**	RcW	PoW & Rg
	Subotaal	€ 473.146	€ 121.000	€ 594.146		
C. Belang van nieuwe projecten/activiteiten 2027	Totaalscore	Restantbudget	Budgetvoorstel	Dekkingsbron	Ureninzet trekker	Ureninzet ondersteuner(s)
13. Doorontwikkelen Sociale Kant Warmtetransitie (SIE 3.0)	38	€ -	€ 60.500	NPLW 2027**	RcW	Rg
14. Verkennend Onderzoek Innovatieve Financiering SMP-uitvoering (ism CoE)	34	€ -	€ 50.000	PNB 2027 (optioneel)*	RcW	Rg, CoE & PNB
15. Initiëren Verkennend Onderzoek Opties Publiek Warmtebedrijf	32	€ -	€ 30.250	NPLW 2024-2026**	RcW	Rg, PWT & PNB/EBN
16. Ondersteuningsprogramma Warmtegemeenschappen (ism PNB)	32	€ -	€ -		PNB	Rg & RcW
17. Verkennend Onderzoek Overbruggingsopties (irt E-huis i.o.)	29	€ -	€ 24.200	NPLW 2024-2026**	RcW	Rg & PT
18. Handreiking Netefficiënte Installaties Bestaande Bouw (ism PNB/CoE)	29	€ -	€ -		PNB	CoE, RcW & Rg
19. Deelnemen Leerprogramma Energierechtvaardigheid (ism PNB)	29	€ -	€ -		PNB	RcW & Rg
20. Verkennen Kavelstrategieën Collectieve Lokale Warmtenetten	29	€ -	€ 12.100	NPLW 2024-2026**	RcW	Rg
21. Handreiking Buurtgerichte Verduurzamen Gespikkeld Bezit	29	€ -	€ -		RcW	Rg
22. Opstellen Regionale Structuurvisie Warmte 3.0 (ihkv REKS 2.0)	28	€ -	€ 54.450	NPLW 2024-2026**	RcW	PT & Rg
23. Initiëren Green Deal Renovatiebranche HvB (ism MpB)	22	€ -	€ -		RcW	MpB & Rg
24. Verkennend Onderzoek Innovatieve Financiering Koopwoningrenovatie	toegevoegd	€ -	€ 50.000	PNB 2027 (optioneel)*	RcW	Rg & PNB
25. Regiocoördinatie & Ondersteuning 2027	nodig	€ -	€ 190.000	NPLW 2027**	RcW	PoW & Rg
	Subtotaal		€ 471.500	€ 592.500		
26. Restantbudget nog vrij te bestemmen/besteden (onvoorzien) 2027			€ 14.406	NPLW 2026-2027**		
	Totaal		€ 606.906			

Tabeltoelichting

*Bedrag exclusief BTW; **Bedrag inclusief BTW; CoE = Centre of Expertise; RcW = Regiocoördinator Warmtetransitie; Rg = Regiogemeenten; Tb = Tilburg; PNB = Provincie Noord-Brabant; EBN = Energie Beheer Nederland; BWN = Brabantse Waterschappen; RESWB = RES West-Brabant; ; DWA = uitvoerend adviesbureau; MpB = Midpoint-Brabant (uitvoerende organisatie); CEHvB = Coöperatie Energie Hart van Brabant (koepelorganisatie lokale energiecoöperaties); PoW = Projectondersteuner Warmtetransitie; PWT = Publiek Warmtebedrijf Tilburg; PT = Programmteam REKS.

Inhoud

<i>Samen werken aan een toekomstbestendige warmteregio</i>	1
MANAGEMENTSAMENVATTING	2
1 Inleiding	5
2 Samenwerken aan de warmtetransitie in Hart van Brabant	8
2.1 Doelen en ambities	8
2.2 Relatie tot de REKS	8
2.3 De rol van het NPLW	8
2.4 Samenwerkingsstructuur	9
3 Jaarplanactiviteiten en -projecten	11
3.1 Relevante beleidsontwikkelingen	11
3.1.1 Actueel landelijk en provinciaal beleid	11
3.1.2 Regionale accenten en transitithema's	12
3.2 Concrete projecten en activiteiten	13
3.2.1 Bestaande projecten en activiteiten	13
3.2.2 Nieuwe projecten en activiteiten	21
4 Jaarplankosten en -financiering	30
4.1 Financiële middelen	30
4.1.1 Onderdeel warmte	30
4.1.2 Onderdeel besparen	30
4.2 Inzet capaciteit	31
4.3 Wijze van verantwoording	33

1 Inleiding

Voor u ligt het Jaarplan Regionale Warmtetransitie REKS Hart van Brabant. Bedoeld om concreet invulling te geven aan de regionale samenwerking op het gebied van de lokale warmtetransitie voor de periode juli 2026 t/m december 2027.¹ Door samenwerking kunnen de betrokken regiogemeenten meerwaarde creëren en de beschikbare middelen en capaciteit effectief inzetten.² Dit uitvoeringsplan is het vervolg op het aflopende [Programmaplan Regionale Warmtetransitie juli 2023-2026](#).

Waarom dit Jaarplan?

In landelijk beleid is, naar aanleiding van internationale klimaatafspraken, bepaald dat er vanaf 2050 geen aardgas meer gebruikt wordt voor de verwarming van de gebouwde omgeving. In Nederland worden anno 2026 nog ongeveer 6,7 miljoen woningen (83% van de totale woningvoorraad) en zo'n 950.000 utiliteitsgebouwen (zoals kantoren, scholen en winkels) met aardgas verwarmd. Dit betekent dat er in komende decennia een grote duurzame verbouwing gaat plaatsvinden. Stapsgewijs: gebouw voor gebouw, buurt voor buurt, dorp voor dorp en stad voor stad. Alle woningen en andere gebouwen worden daarbij op een andere, duurzame, manier van warmte voorzien. Dit betekent veel voor:

- de woningen en gebouwen zelf (meer isolatie en andere installaties);
- de energie-infrastructuur (uitbreiding elektriciteitsnet, aanleg warmtenetten);
- de bewoners en gebruikers (werkzaamheden aan de woning en in de straat, omgang met andere installaties, wijzigingen in het financiële huishoudboekje).

In het landelijke Klimaatakkoord (2019) is afgesproken dat gemeenten optreden als regisseur van de warmtetransitie. Zij hebben daarmee een forse taakstelling op zich genomen, maar worden daarbij ondersteund door het Rijk met wetgeving, flankerend beleid en met het [Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie](#) (NPLW).

Hoewel de regie voor de warmtetransitie dus vooral op lokaal niveau ligt, zijn er goede redenen om ook op regionaal en/of provinciaal niveau samen te werken:

- bepaalde aspecten van de warmtetransitie hebben een onvermijdelijke bovenlokale component. Denk daarbij bijvoorbeeld aan:
 - warmtebronnen die voor meerdere gemeenten warmte leveren of warmte leveren voor een andere gemeente dan waarin ze gelegen zijn;
 - warmtenetten die de gemeentegrenzen overschrijden.
- voor bepaalde aspecten van de warmtetransitie is het verstandig om op regionaal en/of provinciaal niveau samen te werken. Denk aan:
 - het feit dat er in de Wet collectieve warmte (Wcw) een verplichting zit voor een publiek meerderheidsbelang in collectieve warmtebedrijven. Dit zal niet altijd op lokaal niveau georganiseerd (kunnen) worden;

¹ De uitvoeringsperiode is 1,5 jaar omdat het kabinet eind juni tot een nieuwe NPLW-subsidietranche heeft besloten. Daarop is vanaf 1 juli 2026 de financiële tussenbalans opgemaakt om het nog vrij besteedbare budget uit eerder ontvangen NPLW-tranches te bepalen en dit dan samen met de nieuwe subsidie inhoudelijk te bestemmen.

² In alfabetische volgorde: Dongen, Gilze-Rijen (op onderdelen sluiten ook Alphen-Chaam en Baarle-Nassau aan), Goirle, Heusden, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Oisterwijk, Tilburg en Waalwijk.

- het maken van afspraken over hoe om te gaan met de impact op het elektriciteitsnet door de warmtetransitie;
- het gezamenlijk optrekken en maken van afspraken over wie wat doet om te voorkomen dat dubbel werk wordt gedaan.
- de warmtetransitie is daarnaast een unieke en (op onderdelen) nog onzekere gemeentelijke opgave, waarin veel gepioneerd moet worden en waarin dus ook veel van elkaar geleerd kan worden. Dit leerproces kan voor een belangrijk deel regionaal georganiseerd worden.

Om concreet invulling te geven aan deze regionale samenwerkingsaspecten heeft de stuurgroep REKS op 10 oktober 2024 het Programmaplan Regionale Warmtetransitie 2023-2026 goedgekeurd en is op 14 mei 2025 de voortgang ervan besproken. De looptijd van het Programmaplan loopt eind dit jaar af maar op 3 juli jl. heeft het kabinet besloten om de *Specifieke uitkering regionale structuur Nationaal Programma Lokale Warmte (SpUK NPLW)* met één jaar te verlengen tot eind 2027. Dit in afwachting van de start van het nieuwe *Landelijk Ondersteuningsprogramma Energietransitie (LOE)* per 1 januari 2028. Daarnaast heeft de Provincie Noord-Brabant aangegeven dit najaar mogelijk ook een *Subsidie Regionale Uitvoering Energiebesparing* open te stellen (2de tranche).

Voor wie is dit Jaarplan bedoeld?

Dit uitvoeringsplan is in de eerste plaats bedoeld voor de bestuurders en ambtenaren in de regio Hart van Brabant die de warmtetransitie in hun portefeuille hebben, het geeft concreet richting aan de activiteiten die ontplooid worden om de warmtetransitie op regionaal niveau te ondersteunen. Daarmee is het ook bedoeld voor de stuurgroep van de REKS en het POHO Fysiek, waarin deze bestuurders regionaal vertegenwoordigd zijn. Het Jaarplan wordt dan ook ter vaststelling aangeboden aan de stuurgroep REKS op 10 september 2026 en het POHO Fysiek van 7 oktober 2026.

Het plan dient eveneens als onderbouwing en verantwoording van de besteding van de financiële middelen die door hogere overheden beschikbaar gesteld worden. Tot slot is het Jaarplan, ter informatie, ook bedoeld voor alle andere stakeholders en betrokkenen bij de warmtetransitie in Hart van Brabant. Denk hierbij aan het [Centre of Expertise \(CoE\) Energietransitie Hart van Brabant](#), netbeheerder [Enexis](#), de lokale energiecoöperaties (verenigd in de [Coöperatie Energie Hart van Brabant](#)), de woningcorporaties, de regionaal verankerde bouw- en installatiesector en natuurlijk ook de betrokken colleges van burgemeester en wethouders, de volksvertegenwoordigers in de raden van de betrokken regiogemeenten, Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten van Noord-Brabant en de algemene besturen van de Brabantse waterschappen.

Hoe is het Jaarplan opgesteld?

Het Jaarplan is in de periode juli-augustus jl. opgesteld door de Regiocoördinator Warmtetransitie (RcW) en inhoudelijk besproken met *werkgroep Warmte en Energiebesparing* van de REKS, waarin alle betrokken gemeenten vertegenwoordigd zijn, alsmede de provincie en de netbeheerder. Als richtinggevende start hebben de regiogemeenten een korte inhoudelijke vragenlijst ingevuld, waarin zij hebben aangegeven hoeveel belang wordt gehecht aan de bestaande regionale transitithema's, (door)lopende en nieuwe activiteiten/projecten.

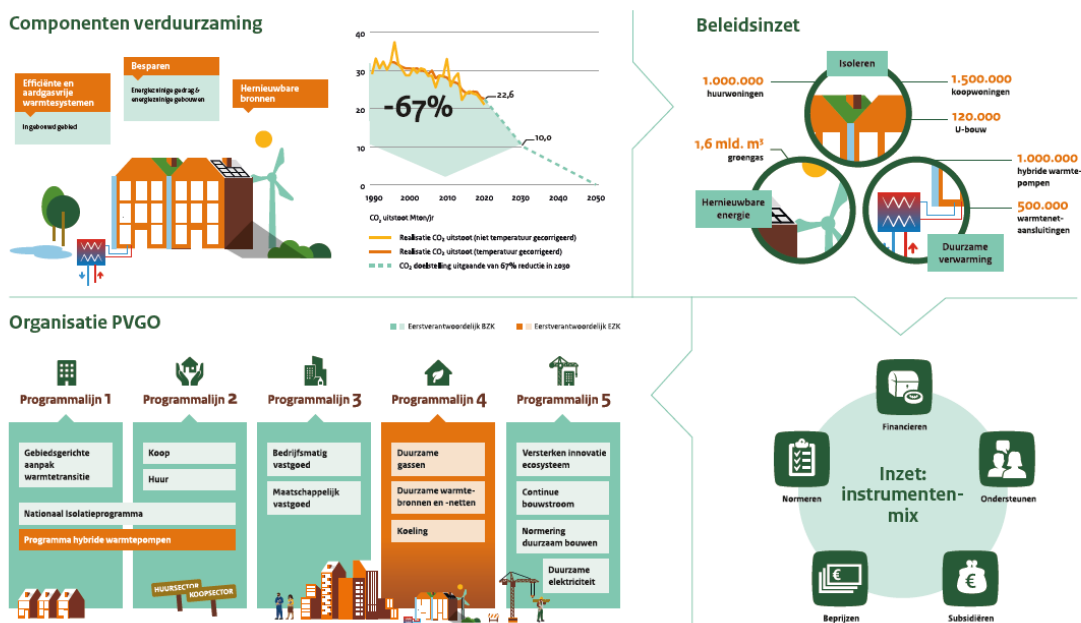
Wat omvat dit Jaarplan?

In de volgende hoofdstukken wordt nader ingegaan op:

- **Hoofdstuk 2: Samenwerken aan de warmtetransitie in Hart van Brabant**
 - de doelen van de warmtetransitie op diverse beleidsniveaus;
 - de manier waarop we op regionaal niveau samenwerken aan deze doelen en hoe dit past binnen de reeds bestaande structuur van de REKS;
 - de rollen die daarbij door de verschillende betrokken partijen worden ingevuld.
- **Hoofdstuk 3: De Inhoud: Welke activiteiten en projecten voeren we uit?**
 - welke activiteiten en projecten uit het Programmaplan nog door lopen;
 - welke nieuwe activiteiten/projecten gaan we uitvoeren en wie daarbij een trekkersrol vervult.
- **Hoofdstuk 4: Financiering en verantwoording**
 - hoe het uitvoeringsplan gefinancierd wordt en hoe de bestedingen worden verantwoord.

Figuur 1: Landelijk Programma Versnelling Verduurzaming Gebouwde Omgeving

Programma Versnelling Verduurzaming Gebouwde Omgeving (PVGO)

Bron: Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (2022)

2 Samenwerken aan de warmtetransitie in Hart van Brabant

2.1 Doelen en ambities

Op landelijk niveau is in de Klimaatwet (2023) vastgelegd dat Nederland in 2050 de broeikasgasuitstoot vermindert met 95% ten opzichte van 1990. Dit betekent in de praktijk dat in 2050 elk gebouw aardgasvrij zal zijn. In het Klimaatakkoord (2019) is als tussendoel afgesproken dat in 2030, onder regie van de gemeenten, 1,5 miljoen woningen en andere gebouwen worden verduurzaamd. Hiervoor is een landelijk [Programma Versnelling Verduurzaming Gebouwde Omgeving](#) (2022). Zie ook figuur 1. De dagelijkse transitiepraktijk is echter weerbarstig en vraagt om een fundamentele omslag in het denken, doen en organiseren. Dit kost tijd om te leren en op te schalen. Ook moet het voor iedereen haalbaar en betaalbaar zijn.

2.2 Relatie tot de REKS

In het Klimaatakkoord is ook de afspraak gemaakt dat de 30 energieregio's een [Regionale Energie Strategie](#) (RES) opstellen, om daarmee invulling te geven aan de opgave om op landelijke schaal in 2030 minimaal 35 TWh aan duurzame elektriciteit uit zon en wind te produceren. De regio Hart van Brabant heeft daarbij besloten om ook klimaatadaptatie expliciet in de opgave mee te nemen, vandaar dat we hier spreken van de [Regionale Energie en Klimaat Strategie](#) (REKS). De negen gemeenten in de regio Hart van Brabant werken sindsdien, samen met provincie, waterschappen, netbeheerder en andere stakeholders, aan deze REKS.

In juni 2021 is de [REKS 1.0](#) bestuurlijk vastgesteld door alle regiogemeenten, de provincie en de waterschappen. Hierbij is ook de Regionale Structuur Warmte 1.0 ([RSW 1.0](#)) en een Maatschappelijke Kosten-Baten Analyse ([MKBA](#)) van de warmtetransitie (samen met de regio West-Brabant) opgesteld. In 2023 is een [Voortgangsrapportage](#) met de [RSW 2.0](#) opgeleverd.

2.3 De rol van het NPLW

In 2023 is het Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie (NPLW) van start gegaan, met drie kerntaken, namelijk het:

- ondersteunen van gemeenten met kennis en handelingsperspectief;
- signaleren en agenderen van kansen en belemmeringen bij uitvoering en beleid;
- monitoren van de voortgang van de lokale warmtetransitie.

De indeling van de RES-regio's vormt ook de basis van de NPLW-regiostructuur. Hiermee is aangesloten bij de bestaande regionale samenwerkingsstructuur in de energietransitie. Iedere NPLW-regio heeft een Regiocoördinator Warmtetransitie (RcW) die aanspreekpunt is voor het NPLW. De regiostructuur is bedoeld ter ondersteuning van de gemeenten en stimuleert de onderlinge samenwerking en met betrokken stakeholders (provincie, netbeheerders, lokale marktpartijen en energiecoöperaties).

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) stelt hiervoor t/m 2027 jaarlijks middelen beschikbaar. De regiogemeenten kunnen hiermee gezamenlijk ondersteuning organiseren, passend bij de lokale behoefte.

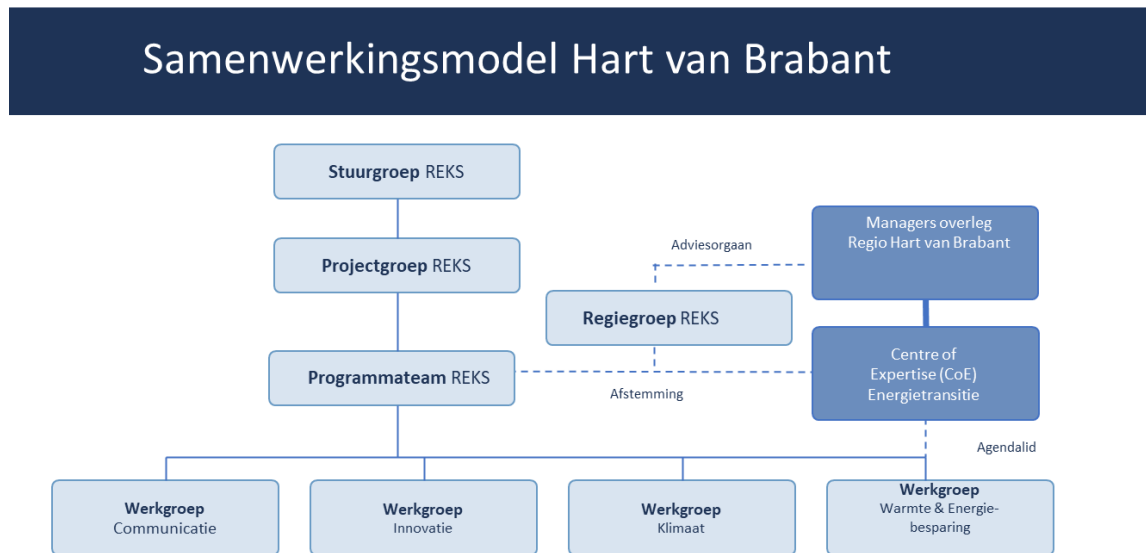
2.4 Samenwerkingsstructuur

De aansturing van het programma sluit aan bij de bestaande samenwerkingsstructuur van de REKS. Zie ook figuur 2. De volgende rollen worden hierbij onderscheiden:

- *Werkgroep Warmte en Energiebesparing:*
Deze werkgroep vormt het podium waar de gemeenten op ambtelijk niveau de samenwerking vorm geven. Ook de provincie en netbeheerder Enexis zijn betrokken. In de dagelijkse praktijk zijn ‘warmte’ en ‘energiebesparing’ twee kanten van dezelfde medaille. Om de gebouwde omgeving te verduurzamen en uiteindelijk in 2050 zonder fossiele brandstoffen te kunnen verwarmen (en koelen) is het nodig om zowel te werken aan duurzame bronnen als aan beperking van de warmtevraag. Ook het transport van duurzame energie (infrastructuur voor warmte, gas en elektriciteit) maakt onderdeel uit van de legpuzzel.
- *Regiocoördinator Warmtetransitie:*
 - stelt in afstemming met de werkgroep Warmte en Energiebesparing het inhoudelijke Jaarplan op;
 - coördineert de uitvoering van activiteiten en projecten die ondersteunend zijn voor de lokale warmtetransitie en organiseert de regionale samenwerking daarbij;
 - verzorgt subsidieaanvragen en verantwoordt de besteding ervan.
- *Projectgroep REKS:*
 - bespreekt op ambtelijk niveau het concept van het Jaarplan voorafgaand aan de bespreking in de stuurgroep REKS;
 - tijdens de voortgang van de verschillende projecten en activiteiten worden relevante deelaspecten ook hier geagendeerd;
- *Stuurgroep REKS:*
 - bespreekt en stemt, indien akkoord, in met de uitvoering van de activiteiten en projecten zoals beschreven in het Jaarplan;
 - tijdens de voortgang van de verschillende projecten en activiteiten worden relevante deelaspecten ook hier geagendeerd;
- *POHO Fysiek:*
 - stemt in met de inzet van middelen zoals beschreven in het Jaarplan.
- *Centre of Expertise Energietransitie Hart van Brabant:*
 - ondersteunt de regiogemeenten bij de uitvoering van de energietransitie, waaronder diverse projecten en activiteiten uit dit Jaarplan.

- *Regiegroep REKS:*
 - tijdens de voortgang van de verschillende projecten en activiteiten kunnen relevante deelaspecten ook hier worden geagendeerd (met name ook waar het de samenwerking met het CoE betreft);

Figuur 2: Samenwerkingsmodel REKS Hart van Brabant

Bron: REKS Hart van Brabant (2026)

3 Jaarplanactiviteiten en -projecten

3.1 Relevante beleidsontwikkelingen

3.1.1 Actueel landelijk en provinciaal beleid

Op landelijk niveau zien we dat er belangrijke ontwikkelingen zijn op het gebied van de wetgeving. De *Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie* (Wgiw) treedt naar verwachting op 1 januari 2027 in werking. Hiermee krijgen gemeenten de mogelijkheid om te besluiten om de levering van aardgas in aangewezen gebieden op redelijke termijn daadwerkelijk te beëindigen. Hiervoor stellen zij uiterlijk op 31 december 2027 een officieel warmteprogramma vast voor de duurzame warmtevoorziening. Ook de *Wet collectieve warmtevoorziening* (Wcw) wordt met ingang van 1 januari volgend jaar van kracht. Deze wet vervangt de huidige Warmtewet en beoogt de transitie naar duurzame collectieve warmtenetten (met een publiek meerderheidsbelang) te versnellen. En zoals eerder aangeven zullen de verschillende nationale beleidsprogramma's met ingang van 1 januari 2028 opgaan in het Landelijk Ondersteuningsprogramma Energietransitie (LOE).³

Op provinciaal niveau heeft de provincie Noord-Brabant recentelijk de [Brabantse Aanpakken voor Besparen en Warmte](#) gepubliceerd. Dit zijn twee provinciale beleidsplannen om het energieverbruik terug te dringen en de gebouwde omgeving aardgasvrij te maken door inzet op innovatieve en slimme warmte-oplossingen, netbewust verduurzamen en krachtige energiebesparing. Verder onderzochten provincie Noord-Brabant, Enexis Groep en de [Nationale Deelneming Warmte](#) (NDW - dochter van [Energie Beheer Nederland](#)) ook de financiële en juridische haalbaarheid van een publiek warmtebedrijf. Na ondertekening van een samenwerkingsovereenkomst op 2 april jl. werken de partijen nu toe naar de oprichting van een *Regionaal Warmtebedrijf Brabant (RWB)*. Naar verwachting is de oprichting in het eerste kwartaal van 2027 een feit. Het RWB kan een belangrijke rol spelen in het aardgasvrij maken van gebouwen in Noord-Brabant. Uit de verkenning van de drie samenwerkende partijen blijkt onder meer dat ongeveer 400.000 woningen en 35.000 utiliteitsgebouwen aangesloten kunnen worden op een collectief warmtenet. Voor deze woningen geldt dat aansluiten op een warmtenet tot de laagste nationale kosten leidt conform de [Startanalyse van het Planbureau voor de Leefomgeving](#) (PBL). De verschillende inhoudelijke Brabantse deelaanpakken worden besproken binnen de bestaande provinciale overlegstructuren van het Coördinerend Overleg Energietransitie (COE) en het Brabantbreed Bestuurlijk Overleg Energie (BBOE). Het BBOE wordt benut voor afstemming, agendering, het bespreken van gedeelde aandachtspunten, de voortgang en lobbythema's. In het COE vindt de voorbereiding van het BBOE plaats. Aan deze overleggen worden geen formele besluiten voorgelegd.

³ Op landelijk niveau vindt er de komende uitvoeringsperiode een beleidsmatige integratie van de verschillende programmaonderdelen van de energietransitie plaatst, terwijl op lokaal beleidsniveau juist een diversificatie wordt ingezet. Deze schijnbaar tegengestelde bewegingen zijn de twee kanten van dezelfde (transitie)munt.

3.1.2 Regionale accenten en transitiethema's

De regio Hart van Brabant ziet de warmtetransitie als één van de grote opgaven voor de komende decennia. Daarbij is er een aantal aspecten waar nadrukkelijk aandacht aan gegeven wordt, omdat die aspecten cruciaal zijn voor het slagen van de transitie of bijvoorbeeld omdat die aspecten tot nu toe onderbelicht zijn:

- De betaalbaarheid van de transitie, zowel waar het gaat om investeringen in isolatiemaatregelen en warmte-alternatieven als om de leverings- en netwerkkosten, is essentieel voor het draagvlak. We zien dat er op Rijksniveau aandacht is voor dit aspect, maar tegelijkertijd zien we in de praktijk dat de kosten voor duurzame warmte nog vaak hoger uitvallen dan de kosten voor traditionele fossiele verwarming;
- We zien dat het klimaat in snel tempo verandert en dat daarmee de vraag naar koeling in de zomer ook steeds belangrijker wordt. Het is belangrijk om dit aspect mee te nemen in de warmtetransitie;
- Bij keuzes voor warmtebronnen zijn de aspecten leveringszekerheid en continuïteit belangrijke criteria;
- De warmtetransitie speelt op alle schaalniveaus, we stemmen daarom af met de andere drie Brabantse energieregio's, met de provincie en het Rijk.

Daarnaast zijn regionale activiteiten en projecten in een viertal overkoepelende transitiethema's ingedeeld (in volgorde van belangrijkheid):

- De warmtetransitie is niet alleen een technisch verhaal. Meer nog dan bij duurzame opwek, komt de warmtetransitie 'achter de voordeur', beïnvloedt onze manier van wonen en werken en heeft financiële impact. De sociale transitie is daarom misschien wel groter en complexer dan de technische transitie. Onder het thema 'Doelgroep benadering' vallen activiteiten en projecten die zich richten op het creëren van draagvlak bij bewoners en bedrijven, het bevorderen van participatie en het ontzorgen van inwoners en bedrijven in de uitvoering van maatregelen;
- Er zijn, naast de bewoners en bedrijven, ook andere stakeholders in de warmtetransitie. Denk daarbij aan netbeheerders, woningbouwcorporaties, brancheverenigingen van aannemers en installatiebedrijven. Maar ook aan de warmtebedrijven op (boven)lokaal en/of (boven)regionaal schaalniveau. Ook maatschappelijke organisaties zoals de vele lokale energiecoöperaties (verenigd in de Coöperatie Energie Hart van Brabant) zijn belangrijke samenwerkingspartners. De ideale manier van samenwerking op regionaal niveau met al deze partijen bestaat natuurlijk niet. Onder het thema 'Samenwerking met stakeholders' zijn daarom diverse vormen van afstemming denkbaar, van één-op-één tot een overkoepelende warmtetafel;
- Verder is er enorm veel kennis en informatie beschikbaar, zowel over de technische als over de sociale aspecten van de warmtetransitie. Ook ontwikkelt deze kennis zich razendsnel en zorgt dit voor een overvloed aan informatie waardoor het soms lastig is om overzicht te houden. De activiteiten en projecten binnen dit thema 'Kennis- en beleidsontwikkeling' richten zich op de ondersteuning van de gemeenten bij het maken van beleid en op het ontsluiten en toegankelijk maken van de veelheid aan informatie en kennis;

- De warmtetransitie heeft tot slot een grote impact op de fysieke leefomgeving van onze regio en in de gemeenten daarbinnen. Alternatieve warmtebronnen moeten ontsloten worden, infrastructuur uitgebreid of aangelegd, installaties vervangen en woningen en andere gebouwen geïsoleerd. Onder thema 'Voorbereiding maatregelen fysieke leefomgeving' zijn in dit uitvoeringsplan activiteiten en projecten opgenomen die de gemeenten ondersteunen bij de voorbereiding en implementatie van deze ruimtelijke ingrepen.

3.2 Concrete projecten en activiteiten

De kern van dit Jaarplan wordt gevormd door de beschrijving van de projecten en activiteiten die in de periode juli 2026 t/m december 2027 uitgevoerd worden om de regiogemeenten te ondersteunen in hun opgave in het kader van de warmtetransitie. Samenwerking tussen gemeenten en andere stakeholders is daarbij een kans, maar niet voor alle onderdelen een must. Niet alle regiogemeenten gaan op alle warmteaspecten in hetzelfde tempo: we onderscheiden koplopers en volgers. Bij een verschil in tempo kan er immers van elkaar worden geleerd en haken volgers op een later moment aan op de koplopers die voorwerk gedaan hebben. In dit Jaarplan zijn alléén projecten en activiteiten opgenomen die we uitvoeren in het kader van de regionale samenwerking. Daarnaast maakt elke gemeente, in het kader van de regierol, zelf zijn eigen warmteprogramma al dan niet met hulp van het CoE Hart van Brabant.

In eerste instantie worden projecten en activiteiten beschreven die eerder al in het Programmaplan 2023-2026 zijn opgenomen en die op dit moment nog in uitvoering zijn en dus door lopen. Vervolgens is een aantal nieuwe projecten en activiteiten opgenomen. Op basis van een inhoudelijke vragenlijst hebben de regiogemeenten individueel aangegeven waar deze uitvoeringsperiode de focus meer of minder op moet liggen (via kwalitatieve prioriteitsscores).⁴ Tijdens het zomerreces hebben twee leden vanuit de werkgroep (gemeente Tilburg en samenwerkingspartner Enexis) inhoudelijk meegedacht met de totstandkoming (als begeleidingsgroep). Nieuwe projecten en activiteiten worden tijdens de uitvoeringsperiode van dit Jaarplan verder inhoudelijk uitgewerkt binnen de werkgroep Warmte en Energiebesparing.

3.2.1 Bestaande projecten en activiteiten

1. Ondersteuning gemeentelijke warmteprogramma's

In 2021 hebben alle gemeenten een Transitievisie Warmte (TvW) vastgesteld. Hierin is vastgelegd in welke wijken en kernen zij tot en met 2030 aan de slag gaan. In het nieuwe [Warmteprogramma](#) beschrijft een gemeente de aanpak van het isoleren en aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving. Hierin staat welke wijken, buurten en dorpskernen in de komende 10 jaar van het aardgas gaan en hoe dat gebeurt. Hierbij wordt niet alleen rekening gehouden met de verschillende juridische kaders, maar bijvoorbeeld ook met technische en sociale aspecten.

⁴ Een lagere totaalscore voor (door)lopende projecten/activiteiten betekent niet automatisch dat daaraan minder belang wordt gehecht. Andere activiteiten/projecten kunnen nu hoger scoren doordat hier in een eerder stadium bijvoorbeeld al aandacht/budget aan is toegekend.

Het eerste Warmteprogramma moet uiterlijk 31 december 2027 zijn vastgesteld door het college van Burgemeester en Wethouders. Vervolgens wordt het elke 5 jaar geactualiseerd. Het Centre of Expertise (CoE) ondersteunt de regiegemeente hierbij via bijvoorbeeld de eigen quickscan voor warmteoplossingen, stakeholders analyses, interactieve kennissessies en specifieke opleidingen. Relevante kennis en ervaring worden binnen de regionale werkgroep Warmte en Energiebesparing uitgewisseld. Parallel hieraan worden ook al eerste prioritaire [Uitvoeringsplannen warmtetransitie](#) (eerder Wijkuitvoeringsplan genoemd) opgesteld. Een uitvoeringsplan is een plan om de gebouwde omgeving in een gebied aardgasvrij te maken, of als tussenstap aardgasvrij-ready. Beoogd resultaat: uiterlijk eind 2027 beschikken alle regiegemeenten over een vastgesteld Warmteprogramma en tenminste één Uitvoeringsplan (trekker: CoE).

2. Oprichting en doorontwikkeling Energiehuis Hart van Brabant

De negen regiegemeenten ondersteunen nu al woningeigenaren bij het verduurzamen van hun woning via de individuele aanpak op de zogeheten “natuurlijke momenten” (aankoop, verbouwing en/of groot onderhoud). Deze aanpak draagt bij aan energiebesparing en aan het behalen van onze doelstelling om in 2050 CO₂-neutraal te zijn. Hoewel al veel woningeigenaren zijn geholpen, worden ook diverse knelpunten ervaren.⁵ Deze knelpunten maken dat de ontwikkeling naar een meer samenhangende aanpak (eerder ook wel one-stop-shop genoemd) wenselijk is. De belangrijkste redenen hiervoor zijn: (1) het kunnen ondersteunen van meerdere doelgroepen bij alle stappen in het verduurzamingsproces, en (2) het realiseren van de gewenste versnelling in de uitvoering.

De Tilburgse gemeenteraad heeft op 2 februari 2026 daarom besloten tot oprichting van het *Energiehuis Hart van Brabant*. Het moet uitgroeien tot een onafhankelijke professionele dienstverleningsorganisatie met een centrale fysieke (hoofd)winkel, lokale energieloketten in kernen (dependances) en mobiele locaties in wijken en buurten. Een centraal aanspreekpunt voor iedereen die een gebouw wil verduurzamen, ongeacht jaarinkomen of gebouwtype. Het beoogt toegankelijke informatie, onafhankelijk advies en praktische ondersteuning te bieden op ten minste technisch en financieel vlak. Deze maatschappelijke dienst wordt stapsgewijs (vanaf 2028) uitgebreid in de regio. Met het oog daarop heeft de Stuurgroep REKS op 13 mei 2026 ingestemd met de voorgestelde vervolgaanpak. Eind augustus start een ambtelijke projectgroep Energiehuis met de verdere inhoudelijk uitwerking van het implementatieplan. Beoogd resultaat: uiterlijk op 1 januari 2028 sluiten meerdere regiegemeenten aan bij het Energiehuis (trekker: gemeente Tilburg).

3. Omgang met nieuwe wet- en regelgeving

Er is verschillende wet- en regelgeving in de maak om gemeenten instrumenten en bevoegdheden te geven om de warmtetransitie mogelijk te maken. Zoals bijvoorbeeld de al gememoreerde *Wet collectieve warmte* (Wcw) en de *Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie* (Wgiw).

⁵ Vanuit het NLPW wordt de voortgang en conversie van de gemeentelijke aanpak SpUK Lokale Aanpak Isolatie (SpUK LAI) gemeten. In maart 2026 kwam het conversiepercentage voor de Regio Hart van Brabant uit op 9,5%. Dit zijn in totaal 16.038 verduurzaamde woningen.

Onderdelen van die nieuwe wet- en regelgeving zijn onlosmakelijk verbonden met de *Omgevingswet (Ow)*, die per 1 januari 2024 in werking is getreden. Verder vervangt de *Energiewet (Ew)* de huidige Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet. Het voegt de regels voor het transport en de levering van gas en elektriciteit in Nederland bij elkaar. Daarnaast zijn relevante Europese regels hierin opgenomen. Verder staan er bepalingen in voor de transitie naar schonere en hernieuwbare energiebronnen. Ook biedt het meer mogelijkheden om problemen met het volle elektriciteitsnet aan te pakken (netcongestie). Bijvoorbeeld door bestaande ruimte op het net slimmer en flexibeler te kunnen gebruiken (vraagrespons en netcongestiemanagement). Tot slot valt geothermie bijvoorbeeld onder de *Mijnbouwwet (Mbw)*. Voor het winnen van warm water uit diepere aardlagen gelden dezelfde strenge wettelijke regels, vergunningen en veiligheidscontroles als voor olie- en gaswinning. Het Centre of Expertise (CoE) ondersteunt de regiogemeente bij de praktische toepassing van deze wet- en regeling. Relevante kennis en ervaring worden binnen de regionale werkgroep Warmte en Energiebesparing uitgewisseld. **Beoogd resultaat:** uiterlijk eind 2027 passen alle regiogemeenten relevante nieuwe wet- en regelgeving toe in hun dagelijkse warmte(transitie)praktijk (trekker: CoE).

4. Versnelling regiopotentie geothermie

Geothermie (ook wel aardwarmte genoemd) is het gebruik van duurzame en hernieuwbare warmte uit de diepere ondergrond (vanaf 500 meter). Daarboven heet het bodemenergie. Het kan een interessante optie zijn op plekken waar de ondergrond geschikt is en er een grote vraag is naar warmte vanuit een (toekomstig) warmtenet in de gebouwde omgeving, of vanuit de nabijgelegen glastuinbouw of (lichte) industrie. De temperatuur die geleverd kan worden hangt af van de diepte. De meeste projecten winnen warmte van ongeveer 60 tot 90 °C, op 2 tot 3 kilometer diepte. Dit wordt reguliere geothermie genoemd. Zo'n systeem kan een warmtenet direct voorzien van warmte. In de wat verdere toekomst kan warmtewinning op andere dieptes ook interessant zijn. Volgens het [Ontwikkelperspectief duurzame warmtebronnen](#) van het ministerie Klimaat en Groene Groei (KGG, 2025) kan aardwarmte in 2050 meer dan 125 PJ warmte leveren. Daarmee voorziet geothermie in ongeveer 25% van de totale warmtevraag in Nederland.

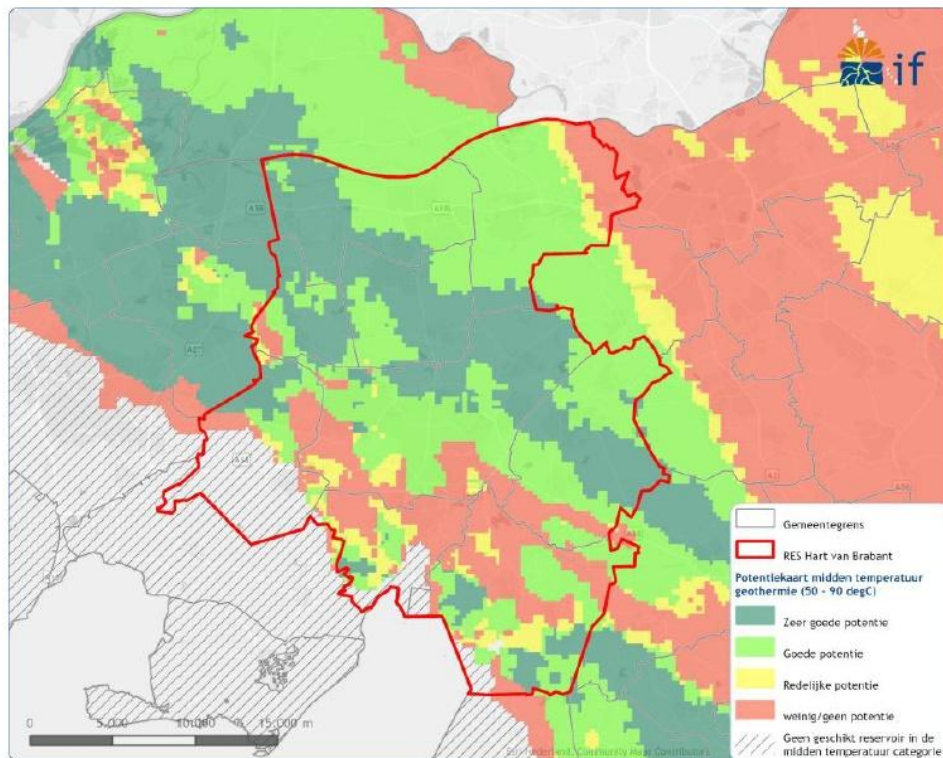
In opdracht van de Provincie Noord-Brabant heeft IF-Technologie recentelijk de *Potentiekaarten Geothermie RES Hart van Brabant* opgeleverd. Niet alleen is het ondergrondse warmteaanbod voor onze regio in kaart gebracht, ook is een eerste globale koppeling gemaakt met de bovengrondse warmtevraag. Daarnaast biedt het onderzoek inzicht in de vervolgstappen die nodig zijn om geologische onzekerheden verder te verkleinen, zodat kansrijke locaties gericht kunnen worden doorontwikkeld tot concrete geothermieprojecten. Vanuit een middellange termijn uitvoeringsperspectief is de belangrijkste conclusie dat er binnen de gemeenten Tilburg, Dongen, Loon op Zand, Waalwijk, Heusden en Oisterwijk voor Midden Temperatuur (MT)-geothermie (circa 60-65 °C) goede tot zeer goede potentie is binnen de Formatie van Nieuwerkerk (op een diepte van 1.350-2.400 meter). Zie figuur 3. Aanbevolen wordt om in ieder geval een drietal vragen in een vervolgaanpak met betrokken gemeenten (als cluster) te beantwoorden⁶:

⁶ Zie ook het onderzoeksrapport '[De Clusteraanpak Collectieve Warmte](#)' (AT Osborne/Rebel, 2026).

- Of de omvang van deze potentie aansluit bij de bestaande warmtevraag;
- Of er uitzicht is op de aanleg of uitbreiding van een collectief warmtenet;
- Of (grootschalige) collectieve warmteoplossingen passen binnen de visie van de betreffende regiegemeente.

Beoogd resultaat: uiterlijk eind 2027 zijn bovengenoemde vervolgvragen inhoudelijk beantwoord en zijn de relevante contouren van één of meer regionale clusteraanpakken geothermie bekend (trekker: RcW).

Figuur 3: Kwalitatieve potentiekaart voor MT-geothermie in Hart van Brabant.

Bron: IF Technology (2026)

5. Monitoring SMP-voortgang

Bij na-isolatie van woningen en gebouwen moet rekening gehouden worden met de aanwezigheid van beschermde diersoorten, conform de Omgevingswet. Het is verboden om beschermde diersoorten te verstoren, te doden of hun verblijfplaatsen te vernielen. In de gebouwde omgeving gaat dat met name om vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen.

Om deze “gebouwgebonden” diersoorten bij het isoleren van de woningschil te beschermen, ontwikkelen regiegemeenten (pre-)soortenmanagementplannen (SMP's). Met een SMP vraagt de gemeente een gebiedsgerichte omgevingsvergunning aan voor een langere periode (maximaal 10 jaar) bij de Provincie Noord-Brabant (als bevoegd gezag). Er wordt in één keer voor de gehele gemeente of een specifiek gebied een ecologisch onderzoek gedaan.

Hierdoor is er binnen dit gebied geen individueel ecologisch onderzoek meer nodig. Woningcorporaties, bedrijven en particulieren mogen ook gebruikmaken van deze collectieve vergunning. Het volledige ecologische vooronderzoek en het opstellen van een definitief SMP kost doorgaans zo'n twee jaar. Het Centre of Expertise (CoE) ondersteunt de regiogemeente bij de implementatie. Relevante kennis en ervaring worden binnen de regionale werkgroep Warmte en Energiebesparing uitgewisseld. Beoogd resultaat: uiterlijk eind 2027 hebben alle regiogemeenten een SMP-vergunningaanvraag ingediend en/of vergund gekregen (trekker: CoE).

Figuur 4: Infographic Soorten Management Plan (SMP)

Bron: [Bewustwordingscampagne Hart van Brabant](#) (2026)

6. Versnelling regiopotentie aquathermie

Aquathermie (thermische energie uit water) is het verwarmen en koelen van gebouwen door het gebruik van warmte en koude uit oppervlaktewater (TEO), afvalwater (TEA) of drinkwater (TED). De warmte uit het water wordt als dat nodig is opgeslagen in de bodem en daarna verder opgewarmd met een collectieve of individuele warmtepomp. Bij warmte uit oppervlaktewater (TEO) wordt warmte of koude uit het oppervlaktewater gehaald met een warmtewisselaar. Dit is een vorm van omgevingswarmte en kan bijvoorbeeld bij het Wilhelminakanaal of een meer worden toegepast. De bron wordt vaak (in)direct door de zon en de omgeving opgewarmd. Bij TEA wordt warmte gehaald uit afvalwater (effluent) van een rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) voorafgaand aan de lozing. Warmte uit rioolwater (influent) heet Riothermie. Uit dit nog te zuiveren water kan warmte worden onttrekken.

In opdracht van Waterschap Aa en Maas, Waterschap de Dommel, en Waterschap Brabantse Delta wordt op dit moment door adviesbureaus Tauw en Syntraal gewerkt aan de *Waterenergievisie voor Brabant*.

Deze geeft richting aan hoe het watersysteem optimaal ingezet kan worden voor de levering van warmte aan buurten met een collectief warmtenet. Dit in relatie tot een optimaal beheer van de ecologische waterkwaliteit. Nadat deze visie is vastgesteld dient het als leidraad voor gemeenten. Voor regiogemeenten waar dit kansrijk is wordt een geclusterde vervolgaanpak uitgewerkt (zie ook project 4). Beoogd resultaat: uiterlijk eind 2027 zijn de relevante contouren van één of meer regionale clusteraanpakken aquathermie bekend (trekker: RcW).

7. Toekomstperspectief Amernet als bovenregionaal warmtenet

Op 1 januari 2027 treedt de Wet collectieve warmte (Wcw) in werking (zie ook project 5). Vanaf dat moment geldt het overgangsrecht voor situaties met een bestaand warmtenet. Voor onze regio betreft dit het bovenregionale Amernet met aansluitingen in de gemeente Tilburg, Dongen en Waalwijk (Sprang-Capelle).⁷ Het overgangsrecht bepaalt hoe de wetgever omgaat met bestaande collectieve warmtevoorzieningen. De betreffende colleges van Burgemeester en Wethouders moeten dan wel vóór 1 januari 2028 het bestaande warmtebedrijf formeel aanwijzen voor het gebied waarbinnen dat warmtebedrijf actief is (voor de duur van minimaal 14 en maximaal 30 jaar). Op dit moment is dat (nog) het private bedrijf Ennatuurlijk.⁸ In deze situatie hoeft een betrokken gemeente dus geen nieuw warmtekavel vast te stellen. De bestaande situatie is het uitgangspunt. Op basis daarvan bepalen betrokken gemeenten hoe groot de warmtekavel is waarvoor de aanwijzing geldt. Om te voorkomen dat onderdelen van één collectief warmtesysteem in aparte kavels terechtkomen, moet de betrokken gemeenten in dit geval dus warmtekavels (boven)regionaal samenvoegen. Dit omdat de levering van warmte in het ene gebied afhankelijk is van toegang tot het andere gebied én in beide gebieden hetzelfde warmtebedrijf actief is. Hiervan kan afgeweken worden als met het aangewezen warmtebedrijf is afgesproken om (delen van) gebieden gescheiden te houden.

Bepalend hierbij is de rol van de *Wet gemeenschappelijke regelingen* (Wgr). Hierbij geldt dat wanneer een bovenlokaal kavel wordt vastgesteld, de besluitvorming in één hand moet liggen en de bijbehorende overeenkomst met het warmtebedrijf neerkomt op een gemeenschappelijk openbaar lichaam als bestuursvorm. Omdat het Amernet over zeven gemeenten en twee Energieregio's loopt, kan geen enkele gemeente dit alleen. Het vraagt één gezamenlijk besluit per kavel. Daarom is samen met de gemeente Breda, Oosterhout, Drimmelen en Geertruidenberg (uit de RES-regio West-Brabant) recent afgesproken om een verkennend bovenregionaal onderzoek te starten naar de toekomst van het Amernet en daarbij bijpassende kavelstrategieën. Beoogd resultaat: uiterlijk eind 2027 hebben de betrokken Amernet-gemeenten één gezamenlijk (kavel)besluit genomen (regiotrekker: gemeente Tilburg).

⁷ Nadat de betrokken glastuinbouwbedrijven op alternatieve duurzame warmtebronnen zijn overgestapt, zijn er binnen de gemeente Dongen en Waalwijk momenteel geen feitelijke aansluitingen op het Amernet. Met oog op kansrijke toekomstige uitbreidingen kan dit wellicht veranderen;

⁸ In de Wcw worden private warmtenetten verplicht overgedragen naar publiek eigendom. Om deze transitie financieel en organisatorisch te ondersteunen, heeft de rijksoverheid de Nationale Deelneming Warmte (NDW) opgericht via staatsdeelneming Energie Beheer Nederland (EBN).

8. Tijdelijke inhuur adviseur netcongestie

De druk op het elektriciteitsnet neemt snel toe. De vraag naar elektriciteit stijgt, terwijl uitbreidingen van het net veel tijd vragen. Momenteel is netcongestie voor veel gemeenten een van de grootste uitdagingen bij de uitvoering van de warmtetransitie. Met name de versnellingsaanpak voor regionale stroomnetten, het eerder reserveren van netcapaciteit voor woningbouw en het voorkomen van onnodige verzwaringen van aansluitingen zijn hierbij relevant. Daarnaast zijn bindende afspraken gemaakt tussen de [Autoriteit Consument & Markt](#) (ACM) en netbeheerders over de snellere invoering van congestiemanagement, alternatieve transportrechten en nieuwe contractvormen om beschikbare netcapaciteit beter te benutten. Sinds 1 juli jongstleden is dit nieuwe [ACM-prioriteringskader](#) voor transportcapaciteit in werking.

De provincie wil de gevolgen van netcongestie beperken en zet samen met netbeheerders TenneT en Enexis, de vier RES regio's en Brabantse gemeenten in op maatregelen om Brabantse ontwikkelingen zoveel mogelijk door te laten gaan. Hiervoor is in april 2026 de [Brabantse Aanpak Netcongestie](#) (BAN) opgesteld. Vier projectgroepen werken de negen maatregelen de komende maanden verder uit. Zie figuur 5. Om de regiogemeenten te ondersteunen wordt via het Centre of Expertise (CoE) een adviseur Netcongestie en Energie-infrastructuur geworven. Omdat deze expertise niet was opgenomen in het oorspronkelijke plan van aanpak, heeft de stuurgroep REKS op voorspraak van de werkgroep Warmte en Energiebesparing op 10 maart jl. besloten een bedrag (1 FTE voor 1 jaar schaal 11) beschikbaar te stellen vanuit het NPLW-budget. Beoogd resultaat: uiterlijk eind 2027 hebben alle regiogemeenten een concreet handelingsperspectief op het thema netcongestie (trekker: CoE).

Figuur 5: Maatregelen Brabantse Aanpak Netcongestie (BAN)

Vergroten inzicht	
Maatregel 1	Vergroten inzicht
Vergroten capaciteit	
Maatregel 2	(Tijdelijke) netondersteunende opwek
Maatregel 3	Congestiemanagement bij bedrijven
Maatregel 4	Tijdelijk hoger belasten van elektriciteitsnetwerk
Maatregel 5	Technische ingrepen van het elektriciteitsnetwerk
Netbewuste leefomgeving	
Maatregel 6	(Netondersteunende) opslag
Maatregel 7	Netefficiënte installaties bestaande bouw
Maatregel 8	Netbewust laden
Maatregel 9	Netbewuste nieuwbouw

9. Bronnenactualisatie en digitale toolvalidatie

Adviesbureau DWA heeft in een eerder stadium bijgedragen aan de verdieping van lokale warmtebronnen en het verfijnen van het selectieproces voor potentiële warmtebuurten (als aanvulling op de RSW 2.0). Tijdens deze verdieping bleken betrokken gemeenten aanvullende validatiewensen te hebben met betrekking tot de digitale analyse- en rekentool voor warmtenetten [Tomahawk](#). Daarbovenop is besloten om voor de meestvoorkomende gebouwtypes in de regio inhoudelijke renovatiepakketten uit te werken en ook de bronnen en warmtevraag van de gemeente Tilburg toe te voegen.

DWA en het Centre of Expertise (CoE) trekken hierbij samen op. De resultaten worden eind augustus in de werkgroep Warmte en Energiebesparing toegelicht. Beoogd resultaat: uiterlijk eind 2026 gebruiken meerdere regiogemeenten de digitale analyse en rekentool Tomahawk bij het opstellen van hun Warmteprogramma (trekker: CoE).

10. Oprichting en doorontwikkeling bureau ondersteuning energiecoöperaties

Het isoleren van woningen en andere gebouwen gaat op dit moment helaas nog niet snel genoeg. Zowel gemeenten als lokale energiecoöperaties worstelen met de complexiteit en dynamiek van de energietransitie in de gebouwde omgeving. Om deze uitdagingen aan te pakken is een gerichte aanpak opgesteld en goedgekeurd in de stuurgroep REKS van 13 mei 2026. Tegelijkertijd met en parallel aan de oprichting van het Energiehuis (zie project 2) loopt het professionaliseringstraject met de vijftien bestaande lokale energiecoöperaties (LEC's) in onze regio. Dit zijn (in alfabetische volgorde): Berkel-Enschot Energie Coöperatie (Tilburg), Coöperatie Duurzaam Alphen-Chaam, Coöperatie Duurzame Energie Reeshof (Tilburg), Coöperatie Huis & Omgeving in Transitie (Biezenmortel/Tilburg), Duurzaam Riel Goirle, Duurzame Energie Coöperatie Oisterwijk, Energie Collectief Loon op Zand, Energie Dongen, Energie Gilze Rijen, Energie Coöperatie De Blaak (Tilburg), Energie Coöperatie Langstraat Energie (Waalwijk), Energie Coöperatie Udenhout (Tilburg), Energiefabriek 013 (Tilburg), Energiek Heusden en Hilverstroom (Hilvarenbeek). Alle coöperaties hebben als ambitie om de inwoners van hun verzorgingsgebied (in het algemeen) en hun achterban (leden) in het bijzonder te ondersteunen bij de energie- en warmtetransitie.

De energiecoöperaties ervaren, naast de successen door hun inspanningen (als vrijwilligersorganisaties), ook een zekere kwetsbaarheid ten aanzien van hun eigen continuïteit. Hiervoor wordt een Bureau Ondersteuning Energiecoöperaties Hart van Brabant (BOL-HvB) opgericht voor een periode van in eerste instantie vier jaar. De LEC's zijn bereid om een flinke financiële bijdrage te verstrekken voor de funding van dit ondersteuningsbureau. Ook de landelijke koepel en belangenorganisatie van energiecoöperaties, [Energie Samen](#), ondersteunt het initiatief. Daarnaast wordt ook een beroep gedaan op cofinanciering vanuit de negen regiogemeenten. Via de SpUK NLPW is inmiddels een substantieel deelbedrag beschikbaar gesteld. Vanuit regionaal perspectief is het daarbij met name van belang hoe snel en op welke onderdelen regiogemeenten gebruik (kunnen) maken van de diensten van het Energiehuis en hoe de samenwerking met daar actieve energiecoöperaties via hun ondersteuningsbureau wordt vormgegeven. Beoogd resultaat: uiterlijk eind 2027 maakt een meerderheid van de lokale energiecoöperaties in Hart van Brabant gebruik van dit ondersteuningsbureau (trekker: CEHvB).

11. Voortgang green deal installatiebranche Hart van Brabant

De [Green Deal Installatiebranche](#) is een regionaal samenwerkingsverband van verschillende stakeholders in de installatiebranche zoals installatiebedrijven, leveranciers technische installaties, MBO-onderwijs en de branchevereniging [Techniek Nederland](#). Het biedt daarmee een afstemmingskader waarin de installatiebranche zich committeert aan de energietransitie, circulaire oplossingen, innovatie en samenwerking. Het doel is om op natuurlijke momenten duurzame oplossingen te adviseren zoals een warmtepomp of aansluiten op het warmtenet.

Dit laatste vormt ook de basis om de inzet van (her)gebruikte Cv-ketels (refurbished) te onderzoeken als tijdelijke oplossing op een natuurlijk moment, in afwachting van een collectief warmtenet. Ook wordt een digitale routekaart ontwikkeld met als titel ‘*Van kapotte ketel naar een passend Warmteadvies*’. Ondersteund door [Midpoint Brabant](#) biedt de Green Deal Installatiebranche daarmee een mooie kans om de uitdagingen van de warmtetransitie samen op te pakken. Om de samenwerking te verdiepen vindt op 12 oktober a.s. een interactieve partnerbijeenkomst plaats. Beoogd resultaat: uiterlijk eind 2026 staat er een stevig regionaal netwerk binnen de installatiebranche (trekker: Midpoint Brabant).

12. Regiocoördinatie en ondersteuning

De regiocoördinator is, met secretariële ondersteuning vanuit het REKS-programmateam, verantwoordelijk voor:

- a. het organiseren van een regionaal afstemmingsoverleg over de lokale warmtetransitie of zorgen dat bestaande overleggen die zich hiervoor lenen worden voortgezet;
- b. het initiëren en coördineren van projecten die ondersteunend zijn voor de lokale warmtetransitie en het organiseren van de samenwerking binnen die projecten;
- c. het zijn van aanspreekpunt voor accounthouders van het NPLW;
- d. het leveren van voortgangsinformatie;
- e. het verspreiden van kennis en het ontvangen van informatie van het NPLW;
- f. het deelnemen aan bijeenkomsten van het landelijk en provinciaal netwerk van regiocoördinatoren en het doorgeven van signalen en lessen aan de accounthouders van het NPLW;
- g. het coördineren van de aansluiting van relevante partijen bij het afstemmingsoverleg naar behoefte van de regio.

Beoogd resultaat: eind 2027 zijn betrokken regiegemeenten tevreden met de regionale afstemming en samenwerking op het gebied van de warmtetransitie (trekker: RcW).

3.2.2 Nieuwe projecten en activiteiten

13. Doorontwikkelen sociale kant warmtetransitie

De warmtetransitie gaat over meer dan techniek. Ze gaat over inwoners die hun energierekening willen kunnen (blijven) betalen. Over vastgoedeigenaren die hun bezit toekomstbestendig willen maken. En over gemeenten die richting moeten geven terwijl warmteoplossingen, netcapaciteit en betaalbaarheid nog onzeker zijn. Sociale Innovatie is noodzakelijk om zoveel mogelijk inwoners (zowel privé als zakelijk) uit Hart van Brabant actief te betrekken bij de warmtetransitie. Om hiermee te experimenteren heeft de Provincie Noord-Brabant eerder diverse pilots doorlopen via het programma *Sociale Innovatie Energietransitie* (SIE). Bewoners, buurten en bedrijven werkten daarbij samen aan thema's als energiebesparing, energieopwekking en collectieve warmte. Met dit provinciale pilotprogramma is kennis en ervaring opgedaan over hoe sociale innovatie organisatorisch, juridisch en financieel kan worden vormgeven. In de digitale publicaties [Waar een wil is, is een \(om\)weg](#) en [7 succesfactoren voor een haalbare en betaalbare warmtetransitie](#) zijn de resultaten van de eerste pilots opgenomen en zijn de belangrijkste lessen samengevat (SIE1).

Na de zomer wordt hier een *praktische werkwijze op weg naar aardgasvrij wonen* aan toegevoegd (SIE2). Met als kernboodschap: wacht niet op de perfecte warmteoplossing. Onze regio neemt deze boodschap ter harte en gaat er inhoudelijk voortvarend verder mee aan de slag. Beoogd resultaat: uiterlijk eind 2027 passen meerdere regiogemeenten de praktische provinciale werkwijze toe in hun prioritaire uitvoeringsplannen warmtetransitie (trekker: RcW).

14. Verkennend onderzoek naar innovatieve financiering SMP-uitvoering

Een wezenlijk onderdeel van een Soortenmanagementplan (SMP) is compensatie: gemeenten moeten zorgen voor alternatieve verblijfsplaatsen, bijvoorbeeld via vleermuiskasten, mussentillen, natuurinclusieve voorzieningen of biodiversiteitstorens. Locatiekeuze is hierbij cruciaal; voorzieningen moeten bijvoorbeeld op voldoende hoogte hangen of in de buurt van water of bomen staan. Daarnaast geldt een langdurige monitoringsplicht, waarbij gedurende de vergunningsperiode bijgehouden wordt of soorten daadwerkelijke behouden blijven. Hoewel de provincie Noord-Brabant (als bevoegd gezag) hiervoor een speciale [bijdrageregeling versterking biodiversiteit en versnelling energiebesparing](#) heeft opengesteld (tot 30 november 2027) is langjarige kostendeckende collectieve financiering nog niet in zicht.⁹

Aangezien het natuurvriendelijke isoleren van de bestaande woningvoorraad een cruciale eerste stap is (zonder spijt) op weg naar een aardgasvrije gebouwde omgeving, is een verkennend onderzoek naar innovatieve collectieve financieringsopties voor SMP-uitvoering en beheer noodzakelijk. Idealiter in samenwerking met andere Brabantse RES-regio's en met dekking vanuit de (optionele) provinciale uitvoeringssubsidie energiebesparing (als bevoegd gezag). Beoogd resultaat: uiterlijk eind 2027 is er regionaal zicht op de structureel kostendeckende financieringsopties voor SMP-uitvoering en beheer (trekker: RcW).

15. Verkennend onderzoek naar opties publiek warmtebedrijf

Om een warmtenet aan te leggen, warmte te produceren en gebouwen te verwarmen, is een warmtebedrijf nodig. De Wcw geeft de gemeente de regierol bij de warmtetransitie. De gemeente stelt warmtekavels vast en wijst per kavel een warmtebedrijf aan dat het exclusieve recht en de integrale verantwoordelijkheid krijgt voor de aanleg, het beheer en de levering van warmte. Een aangewezen warmtebedrijf moet hierbij een publiek meerderheidsbelang hebben. Dat wil zeggen dat meer dan 50% van de aandelen in handen moeten zijn van een publieke partij. Op deze manier houden publieke partijen doorslaggevende zeggenschap. Warmtegemeenschappen en bestaande situaties onder het overgangsrecht vormen hierop een uitzondering (zie ook projecten 7 en 16).¹⁰ Als gemeenten zelf een warmtebedrijf willen opzetten, kan gekozen worden uit maar liefst [zeven verschillende organisatiemodellen](#). Het is daarbij van belang om dit ook in regionaal verband te bezien en af te stemmen, zeker wanneer er regionaal warmte geleverd gaat worden. De eerste praktijkervaringen van het in juli 2025 opgerichte Warmtebedrijf Tilburg BV vormen daarbij belangrijke input. Ook de door de Provincie Noord-Brabant aangekondigde oprichting van het Regionaal Warmtebedrijf (RWB) begin 2027 is hierbij relevant.

⁹ Zie ook het '[Onderzoek kosten decentrale uitvoering van het klimaat- en energiebeleid](#)' (AEF/ROB, 2024).

¹⁰ Zie ook de [Handreiking oprichting warmtebedrijf voor gemeenten](#) (NPLW, 2025).

Beoogd resultaat: uiterlijk eind 2027 hebben alle regiogemeenten een besluit genomen over de oprichtingsopties van een publiek warmtebedrijf (trekker: RcW).

16. Ondersteuningsprogramma warmtegemeenschappen

Er zijn verschillende soorten bewonersinitiatieven in de warmtetransitie. Sommige initiatieven beginnen informeel, maar groeien uit tot formeel georganiseerde warmtegemeenschappen. Een warmtegemeenschap is een lokaal samenwerkingsverband van bewoners en/of organisaties en is gericht op de ontwikkeling en exploitatie van duurzame collectieve warmtesystemen. De gemeenschap is open, vrijwillig, niet-winstgericht en wordt feitelijk bestuurd door lokale deelnemers met het doel maatschappelijke meerwaarde te creëren, zoals gedefinieerd in de Wet collectieve warmte (Wcw).

De provincie Noord-Brabant is dit voorjaar met een initiatief gestart om te bekijken of, en zo ja hoe, zij in de komende jaren een actieve rol kan spelen in het ondersteunen van deze lokale warmtegemeenschappen. Daarbij is contact opgenomen met de vier Brabantse RES-regio's en er is besloten om samen op te trekken. Als eerste stap is er een inventarisatie onder alle Brabantse gemeenten uitgevoerd met behulp van een vragenlijst. De verkregen antwoorden worden gebruikt om een passende ondersteuningsstructuur te ontwikkelen. Eind augustus worden de conclusies gepresenteerd in de werkgroep Warmte en Energiebesparing. Ook wordt een aanzet gegeven voor mogelijke bouwstenen van dit ondersteuningsprogramma (inclusief uitvoeringsplanning). Beoogd resultaat: uiterlijk medio 2027 worden warmtegemeenschappen binnen onze regio actief geholpen vanuit een provinciaal ondersteuningsprogramma (trekker: PNB).

17. Verkennend onderzoek naar overbruggingsopties op weg naar Energiehuis

Bij meerdere regiogemeenten is behoefte aan een financieel-juridische verkenning naar mogelijke overbruggingsopties tot aan een eventuele formele toetreding tot het Energiehuis Hart van Brabant. De verwachting is dat regiogemeenten pas vanaf 2028 kunnen toetreden (zie ook project 2). Dit impliceert dat regiogemeenten hierbij nu ook al relevante (af)lopende dienstverleningscontracten in ogenschouw moeten nemen. Sommige daarvan lopen binnenkort af, terwijl onderliggende beleidsaanpakken (Lokale Aanpak Isolatie) doorlopen tot eind 2028. Het is onwenselijk dat deze lokale aanpakken stilvallen tot aan een formele toetreding tot het Energiehuis HvB (of andere dienstverleningsvorm binnen of buiten de eigen organisatie).

Daarom wordt geadviseerd om, in afstemming met de ambtelijke regiegroep REKS een ter zake kundige partij op korte termijn te vragen om binnen uiterlijk drie maanden een inventarisatie (inhoudelijk en contractueel) uit te voeren naar de huidige verduurzamingsaanpak bij alle betrokken regiogemeenten en advies uit te brengen over mogelijke overbruggingsopties tot aan een formeel toetredingsbesluit over het Energiehuis. Waarbij ook aandacht is voor relevante samenwerkingsarrangementen op (boven)lokaal en/of (boven)regionaal schaalniveau. Vanuit het oogpunt van regionale verankering van kennis en netwerk, kan idealiter het Centre of Expertise (CoE) deze inventarisatie uitvoeren. Daarvoor is het wel nodig dat er voldoende expertise aanwezig is. Anders zal deze inventarisatie door een andere partij moeten worden uitgevoerd.

Vanuit het NPLW-budget is hiervoor een bedrag beschikbaar. Beoogd resultaat: uiterlijk eind 2026 zijn de verschillende financieel-juridische overbruggingsopties bekend (trekker: RcW).

18. Handreiking netefficiënte installaties bestaande bouw

Binnen de Brabantse Aanpak Netcongestie (BAN) wordt ingezet op negen samenhangende maatregelen (zie ook project 8). Met als overkoepelend doel het beperken van de impact van netcongestie op korte en middellange termijn, zodat Brabant kan blijven ontwikkelen, én tegelijk toewerken naar een robuust en toekomstbestendig energiesysteem richting 2050. Verduurzaming van gebouwen laat de elektriciteitsvraag sterk toenemen. Door netefficiënte installaties in te zetten, kan de piekbelasting dalen en wordt het elektriciteitsnet beter benut. Daarom richt een belangrijke maatregel (nummer 7) zich op het stimuleren van netefficiënte installaties in de bestaande bouw, zodat gebouwen zoveel mogelijk kunnen verduurzamen zonder verzwaring van het elektriciteitsnet.

Recent onderzoek van [Stroomversnelling](#) laat namelijk zien dat veel woningen ook binnen de bestaande aansluiting kunnen overstappen op elektrisch koken, een warmtepomp en het laden van een elektrische auto voor dagelijks gebruik. Slimme oplossingen zoals het goed inregelen van warmtepompen, load balancing en Home Energy Management Systems (HEMS) kunnen daarbij helpen. De provinciale projectgroep *Netefficiënte installaties bestaande bouw* gaat aan de slag met een praktische handreiking. De Regiocoördinator Warmtetransitie neemt sinds medio juli deel aan deze werkgroep. Beoogd resultaat: uiterlijk eind 2026 is de provinciale handreiking netefficiënte installaties bestaande bouw opgesteld (trekker: PNB).

19. Leerprogramma Energierechtvaardigheid

Een rechtvaardige energietransitie, daar is niemand op tegen. Maar wat voor de één ‘rechtvaardig’ is, kan een ander als ‘oneerlijk’ ervaren. Rechtvaardigheid gaat onder meer over beleidsvragen als: waar komen de lusten en lasten van maatregelen terecht? Wie participeren er in besluitvormingsprocessen? En wiens zorgen worden erkend in de besluitvorming van beleid? Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat rechtvaardigheid een essentiële pijler is van maatschappelijk draagvlak voor deze transitie.¹¹

Samen met het Rijk en provincies start TNO een meerjarenprogramma om bij te dragen aan het rechtvaardiger inrichten van de energietransitie. De provincie Noord-Brabant is hierin actief betrokken (tot in ieder geval eind 2027). In het Brabantse leerprogramma voor gemeenten is gekozen om de inhoudelijke focus te leggen op de onderwerpen: netcongestie, energiebesparing en warmte. Beoogd resultaat: uiterlijk eind 2027 zijn rechtvaardigheidsprincipes verankerd in het warmtetransitiebeleid van betrokken regiogemeenten (trekker: PNB).

¹¹ Zie bijvoorbeeld het rapport [Eerlijk Verduurzamen](#) (Raad voor de Leefomgeving, 2025) en [Sturen op brede welvaart en rechtvaardigheid](#) (Universiteit van Tilburg, 2024).

20. Verkennen kavelstrategieën collectieve lokale warmtenetten

Volgens het kabinet zijn collectieve warmtesystemen, voor een belangrijk deel van de gebouwde omgeving, de maatschappelijk meest kosteneffectieve manier om aardgasvrij te worden. Daarnaast kunnen warmtenetten bijdragen aan het verminderen van netcongestie, het benutten van lokale duurzame warmtebronnen en het vergroten van de flexibiliteit van het energiesysteem. Het kabinet zet daarom vol in op collectieve warmte en werkt aan betere financiële, juridische en organisatorische randvoorwaarden. Met een nieuwe *Warmtenetten Investeringsubsidie* (WIS 2.0) wil het kabinet bewoners een aantrekkelijk aanbod bieden in gebieden waar collectieve warmte maatschappelijk het voordeligst is. Bestuurlijke gebiedsafspraken krijgen hierin een belangrijke rol. Gemeenten, warmtebedrijven en andere partijen maken hierin in de ontwikkelfase afspraken over planning, investeringen, risico's en gefaseerde aanleg. Zo ontstaat meer duidelijkheid over kosten en risico's, neemt de kans op vertraging af en kan de subsidie gericht worden ingezet. De WIS 2.0 gaat naar verwachting medio 2027 open. Als voorbereiding hierop wordt een regionale verkenning gestart naar passende kavelstrategieën voor kleinere warmtenetten (tot 1.500 aansluitingen). Beoogd resultaat: uiterlijk eind 2027 zijn regionaal passende kavelstrategieën bekend voor kleinere warmtenetten (trekker: RcW).

21. Actualisatie handreiking buurtgericht verduurzamen gespikkeld bezit

Over de periode 2010-2020 zijn in Nederland in totaal 236.000 sociale huurwoningen (circa 12% van de totale sociale voorraad), met vooral lage energielabels, verkocht aan particulieren met relatief bescheiden inkomens (vooral starters op de woningmarkt). De laatste paar jaar verkopen juist veel particuliere verhuurders hun woningbezit (met dito lage energielabels). Deels betreft dit gestapelde woningen in een Vereniging van Eigenaren (VvE) en deels zijn het grondgebonden rijtjeswoningen (ook wel versnipperd of gespikkeld bezit genoemd). In de [prestatieafspraken](#) tussen gemeenten, woningcorporaties en hun huurdersverenigingen worden periodiek meerjarenafspraken gemaakt over de beschikbaarheid, betaalbaarheid en verduurzaming van het corporatiebezit alsmede de leefbaarheid van de buurten waar veel van deze sociale huurwoningen staan. Vanaf 1 januari 2029 mogen er bovendien in principe geen huurwoningen meer zijn met een laag energielabel (E, F of G). Vanaf 2040 worden ook de labels C en D uitgefaseerd, waardoor huurwoningen vanaf dat jaar minimaal energielabel B moeten hebben.

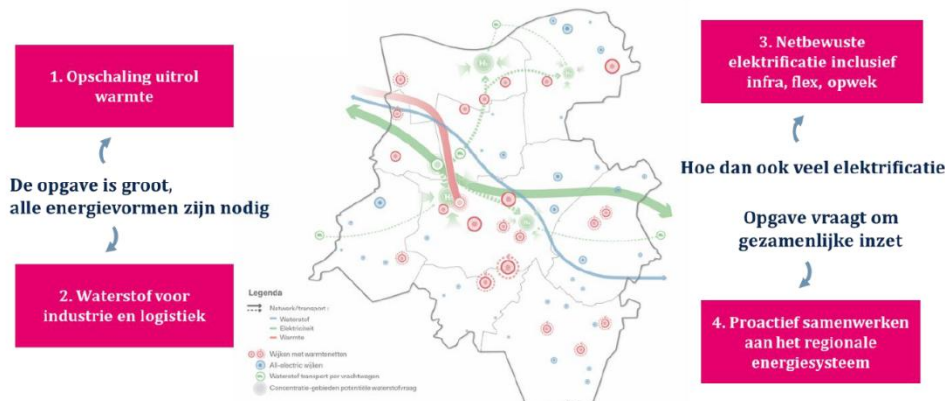
Om de verduurzaming van VvE's te stimuleren, heeft het ministerie van BZK samen met gemeenten, brancheorganisaties, belangenorganisaties, appartementseigenaren en financiers in 2023 de [VvE-versnellingsagenda Verduurzaming](#) opgesteld. In onze provincie bestaat dan ook al het [VvE Transitie Centrum Brabant](#). Voor grondgebonden gespikkeld bezit is er nog geen landelijk of provinciaal stimuleringsbeleid. Wel hebben sommige gemeenten de verduurzaming van deze specifieke doelgroep via een gezamenlijke buurtaanpak geborgd in de lokale prestatieafspraken met woningcorporaties. Anderen experimenteren er mee via een buurtgerichte pilot. Op basis hiervan wordt verkend of de *Procesaanpak gespikkeld bezit Tilburg* (PON | Telos, 2021) geactualiseerd kan worden in samenwerking met corporaties en hun ketenaannemers.

Beoogd resultaat: uiterlijk begin 2027 is bekend of er in de regio voldoende interesse bestaat om een geactualiseerde procesaanpak voor het buurtgericht verduurzamen van gespikkeld bezit op te stellen (trekker: RcW).

22. Opstellen regionale structuur warmte 3.0

Het komende jaar staat in het teken van de samenvoeging van de nationale programma's NPRES, NPLW, SP IPE (Samenwerkingsprogramma Integraal Programmeren) tot één integraal *Landelijk Ondersteuningsprogramma Energietransitie* (LOE, voorheen ook wel het Nationaal Programma Energiesystemen genoemd). Ook wordt komend jaar nagedacht over het opstellen van een REKS 2.0 waarin ook nagedacht wordt over de energietransitie na 2030. Als onderdeel daarvan wordt dan een Regionale Structuur Warmte (RSW) opgesteld als actualisatie en verdieping op de RSW 1.0 (2019) en RSW 2.0 (2023). Bovenlokale aspecten en strategische beleidsafstemming worden hierbij opgepakt, waarbij inzichtelijk wordt waar bovenlokale meerwaarde te behalen valt. Deze RSW 3.0 benoemt vooral ontwikkelingen die tot 2035 nodig zijn, inclusief een ruimtelijke uitwerking voor de inpassing van beschikbare duurzame warmtebronnen. Speciale aandacht gaat daarbij ook uit naar kleine kernen. Het inhoudelijk vertrekpunt vormt het recent opgestelde advies uitwerking Regionaal Energieperspectief Hart van Brabant (Groenlicht, 2026). Zie figuur 6. Beoogd resultaat: uiterlijk eind 2027 is de Regionale Structuur Warmte (RWS 3.0) gereed (trekker: RcW).

Figuur 6: Hoofddlijnen opgave van het regionale Energiesysteem voor 2050

Bron: Advies uitwerking Regionaal Energieperspectief Hart van Brabant (Groenlicht, 2026).

23. Verkennen green deal renovatiebranche Hart van Brabant

De Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) ondertekende op 10 juni 2026 samen met vertegenwoordigers van onder meer de bouw en financiële sector, makelaars, taxateurs en gebouweigenaren een intentieverklaring voor een snellere verduurzaming van de gebouwde omgeving. De samenwerking sluit aan bij de uitwerking van de [Europese richtlijn voor de energieprestatie van gebouwen](#) (EPBD IV). Deze richtlijn laat zien welke stappen en maatregelen nodig zijn om gebouwen in de toekomst energiezuinig en emissievrij te maken. Naar het voorbeeld van de regionale Green Deal Installatiebranche wordt (zie project 11), in overleg met Midpoint Brabant, gekeken of er draagvlak bestaat tot een vergelijkbare Green Deal gericht op de regionale renovatiebranche en anticiperend op het [Nationaal Isolatieoffensief](#).

Hiervoor is dit voorjaar € 300 miljoen door het Rijk extra vrijgemaakt voor de aanpak van energiearmoede, de verduurzaming van VvE's en het [Nationaal Warmtefonds](#) (NWF).¹² Daarmee kunnen regiogemeente meer vaart zetten achter hun [Lokale Aanpak Isolatie](#) (SpUK LAI). Ook koppelkansen als (natuurlijke) koeling, biobased isoleren en klimaatadaptatie worden hierbij meegenomen. Beoogd resultaat: uiterlijk medio 2027 is duidelijk of er in de regio voldoende draagvlak bestaat om te komen tot een regionale green deal renovatiebranche (trekker: RcW).

24. Verkenning innovatieve financiering toekomstbestendige koopwoningrenovatie

Niet alleen gemeenten worstelen met de financierbaarheid van de warmtetransitie. Ook woningeigenaren beschikken zeker niet allemaal over een robuuste investeringscapaciteit. Het huidige financiële instrumentarium is onvoldoende om het 2050-doel voor de woningvoorraad en de betaalbaarheid voor (alle) huishoudens te borgen. De uitdaging is om de transitiekosten zo te verdelen dat er verduurzaamd wordt tegen de laagste maatschappelijke kosten en dat alle huishoudens (financieel) mee kunnen komen.¹³ Met een aantrekkelijk en toekomstbestendig renovatieaanbod voor woningeigenaren en de langjarige financieringszekerheid ontstaan de randvoorwaarden om prioritaire buurtgerichte uitvoeringsplannen op te schalen en grote aantallen aansluitingen te realiseren.

Zo wordt in het periodieke onderzoek naar [Energiearmoede in Nederland 2019-2025](#) een betekenisvol onderscheid gemaakt tussen huishoudens in energiearmoede en risicohuishoudens. Risicohuishoudens zijn huishoudens met een laag middeninkomen (120% tot 170% van de armoedegrens), die niet vallen onder de definitie van energiearmoede. Hun inkomen ligt daarmee net boven de inkomensgrens voor energiearmoede (circa € 23.800,- als indicatief bruto jaarinkomen voor een alleenstaande), maar hebben wel Hoge Energiekosten en/of een woning van Lage Energetische (kosten)Kwaliteit. In 2025 wordt deze groep op circa 959 duizend huishoudens (11,4%) ingeschat. In tegenstelling tot Energiearme huishoudens (circa 503.000) wonen zij vaak in een koopwoning (35%). Het gaat in totaal dus om zo'n 335.650 'risicokoopwoningen'. Op weg naar aardgasvrije buurten en wijken is ook dit nog een onderbelichte groep, aangezien zij naast een lage energetische woningkwaliteit ook vaak kampen met achterstallig grootonderhoud (denk hierbij ook aan asbest).

In Nederland zijn er op dit moment naar schatting nog ongeveer 850.000 tot 900.000 koopwoningen met een laag energielabel (E, F of G). Meer dan 37% daarvan is dus in eigendom van een risicohuishouden. In het kader van de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw) hebben gemeenten echter de taakstelling om tenminste 70% van de woningeigenaren een betaalbaar kostendekkend verduurzamingsaanbod te doen (als alternatief voor de Cv-ketel). Het is zeer de vraag of bestaande subsidies en leningen afdoende zijn voor deze groep. In de [kamerbrief van 6 juli jl.](#) geeft het Ministerie van BZK immers aan dat niet alle woningeigenaren kunnen aantrekkelijk lenen bij Nationaal Warmtefonds (NWF).

¹² Als onderdeel van het [Sociaal Klimaatfonds](#) (SCF).

¹³ Zie ook de [Taakopdracht Interdepartementale Beleidsonderzoek \(IBO\) energietransitie van de woningvoorraad richting 2050](#).

Als een woningeigenaar in het verleden bijvoorbeeld onbereikbaar was voor schuldeisers, een achterstand heeft bij een zakelijke verplichting of een schuldregeling heeft dan is lening is niet mogelijk. Ook wordt hierin aangekondigd dat BZK dit najaar inhoudelijk reageert op het KPMG-onderzoek naar [Gebouwgebonden Financiering](#) (GGF). Dit is een innovatieve financieringsvorm die aan de woning verbonden is in plaats van aan een persoon.¹⁴

Als onderdeel van de [Brabants Aanpak Besparen](#) verkent ook de provincie Noord-Brabant voor grootschalige verduurzaming van koopwoningen samenwerking met het Nationaal Warmtefonds (NWF) via de [inzet van de immunisatieportefeuille](#). Dit is een financiële reserve afkomstig van de opbrengst van de verkoop van Essent-aandelen. Voorwaarden voor de inzet is dat deze revolverend is (aflossing van leningen wordt teruggestort) en aanvullend is op bestaande regelingen van het Rijk, gemeenten en de markt.

In aanvulling op deze initiatieven op landelijk en provinciaal niveau is een verkennend onderzoek gewenst naar innovatieve financieringsopties voor woningrenovaties met achterstallig onderhoud bij risicohuishoudens in een buurtgerichte aanpak. Hierbij worden dan ook de (on)mogelijkheden van ‘inponden’ (aankoop) en ‘uitponden’ (verkoop) van risicokoopwoningen onderzocht. Idealiter wordt hierbij samengewerkt met andere Brabantse RES-regio’s met als dekking de (optionele) provinciale uitvoeringssubsidie energiebesparing. **Beoogd resultaat:** uiterlijk eind 2027 is er regionaal zicht op structureel kostendekkende financieringsopties voor buurtgerichte woningrenovaties met achterstallig onderhoud bij risicohuishoudens (trekker: RcW).

Overige projecten en activiteiten

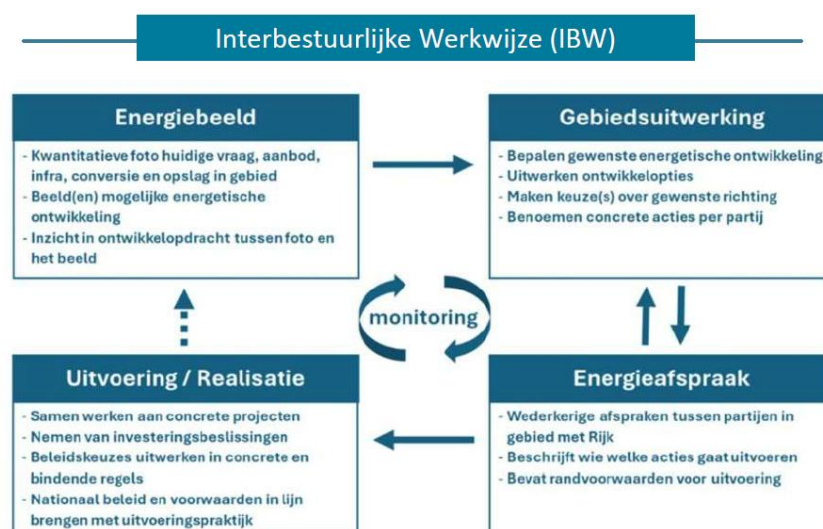
Tot slot zijn incidenteel nog enkele andere projecten of activiteiten benoemd (in de retour ontvangen vragenlijsten) die niet actief in het Jaarplan worden opgepakt, te weten:

- *Aanpak verduurzamen gemeentelijk vastgoed:* het [Ontzorgingsloket Maatschappelijk Vastgoed](#) van de Provincie Noord-Brabant helpt eigenaren van maatschappelijk vastgoed – zoals scholen, culturele instellingen, zorgaanbieders, religieuze instellingen én gemeentelijk vastgoed voor kleinere regiegemeenten (<50.000 inwoners) vrijblijvend en kosteloos bij het verduurzamen van hun gebouwen. Met het [Ontzorgingsloket MKB](#) ondersteunt de provincie daarnaast ook kleine ondernemers kosteloos bij het verduurzamen van hun vastgoed;
- *Regionale prestatieafspraken met woningcorporaties:* binnen de bestaande [prestatieafspraken](#) tussen individuele regiegemeenten en de daar actieve corporaties worden al afspraken gemaakt over verduurzaming (naast beschikbaarheid, betaalbaarheid en leefbaarheid);

¹⁴ Dit houdt in dat de betalingsverplichtingen bij verkoop in principe overgaan naar de nieuwe eigenaar. De leencapaciteit wordt bepaald op basis van de verwachte energiebesparing in plaats van op het inkomen van de woningeigenaar. Het uitgangspunt voor invoering is dat deze financieringsvorm uitsluitend wordt aangeboden aan een beperkt publiek.

- *Financiering en Governance netcongestie en -infrastructuur en analyse en scenario- doorrekening netcongestie- oplossingen:* dit gaat verder dan de inhoudelijke scope van het Jaarplan en wordt binnen de Brabantse Aanpak Netcongestie (BAN) geadresseerd en gecoördineerd door de provinciale regiegroep;
- *Regionale monitoring:* het landelijke [Programma Verbetering Informatie Voorziening Energietransitie](#) (VIVET) helpt gemeenten, provincies en het Rijk met data voor de energietransitie. Bovendien werkt de provincie Noord-Brabant aan de ontwikkeling van een woningcartotheek binnen een geo- en datalandschap. Deze gebruiksvriendelijk digitale kaartviewer met dashboard gaat gemeenten langdurig ondersteunen bij de datagedreven aanpak van de energietransitie. Het Centre of Expertise (CoE) volgt de relevante actuele ontwikkelingen;
- *Integrale samenwerking van energiesystemen:* de *Interbestuurlijke Werkwijze* (IBW) Energiesystemen staat voor de samenwerking tussen Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen om de Energietransitie als grote maatschappelijke opgave gezamenlijk aan te pakken. In het [Consultatiedocument Interbestuurlijke Samenwerkingsafspraken](#) (ISA, 2025) staan de belangrijkste onderdelen van de nieuwe werkwijze beschreven. Zie ook figuur 7. Vraag en aanbod worden in energiebeelden zoveel mogelijk per schaalniveau in samenhang gebracht, zodat energievragers duidelijkheid krijgen over het toekomstige aanbod. Systeemintegratie vormt daarbij het uitgangspunt. Om de uitvoering te versnellen kunnen op elk schaalniveau wederkerige afspraken worden gemaakt over de benodigde energie-infrastructuur en de bijbehorende randvoorwaarden. De definitieve samenwerkingsafspraken worden in het kader van de REKS opgepakt en vastgesteld.

Figuur 7: Schematische weergave ISA-werkwijze

4 Jaarplankosten en -financiering

4.1 Financiële middelen

Dit Jaarplan wordt gefinancierd met de subsidiemiddelen die in het kader van de SpUK NPLW en de SpUK NPLW Isolatieopgave ter beschikking gesteld worden door het Ministerie van BZK. Mogelijk dat ook de Provincie Noord-Brabant dit najaar nog een subsidie *Regionale Uitvoering Besparing* openstelt. Dit bedrag wordt in dit uitvoeringsplan daarom als optioneel bestempeld. Al deze middelen zijn tijdelijk en worden dus niet voor structurele activiteiten of projecten ingezet. Ook moet er sprake zijn van een (boven)regionale meerwaarde.

4.1.1 Onderdeel warmte

Via het Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie (NPLW) is ter ondersteuning van de regionale structuur eind 2023 een eerste uitkering toegekend aan de regio Hart van Brabant ter hoogte van € 456.524,=. Ook voor 2024 en 2025 zijn een tweede en derde uitkering toegekend van € 258.367,= per jaar. Dit betekent dat voor de regio Hart van Brabant tot nu toe aan NPLW-subsidie beschikbaar is gesteld van € 973.258,= (incl. BTW) tot en met 31 december 2026. Voor dan nog niet uitgegeven middelen kan verlenging worden aangevraagd tot 31 december 2027. Ook volgt nu dus een vierde en naar verwachting laatste uitkering van wederom € 258.367,= (incl. BTW) met eveneens een looptijd tot 31 december 2027.

Tabel 1: Overzicht van inkomsten en uitgaven voor warmte 2023-2027

Uitvoeringsperiode regionale structuur NPLW	Bedrag (incl. BTW)
BIJ: 1 juli 2023 – 31 december 2026 (reeds beschikt op 4-12-23)	€ 456.524
BIJ: 1 januari 2024 – 31 december 2026 (beschikt op 6-12-24)	€ 258.367
BIJ: 1 januari 2025 – 31 december 2026 (beschikt op 3-10-25)	€ 258.367
Totaal subsidiebedrag NPLW t/m 31 december 2026	€ 973.258
AF: verantwoorde uitgaven over de periode 2024-2025	€ -366.157
AF: verwachte verplichtingen over het lopende boekjaar 2026*	€ -358.562
Restantbedrag nog vrij besteedbaar NPLW 2026	€ 248.539
BIJ: nog aan te vragen NPLW-subsidie (vóór 15-9-26)	€ 258.367
Subtotaal nog te besteden bedrag voor warmte	€ 506.906

Toelichting: *Hiervan wordt € 56.000,- pas in 2027 uitgegeven, waarvan € 46.172 uit NPLW-budget 2024.

4.1.2 Onderdeel besparen

De warmtetransitie vraagt om een versnelling van de isolatieopgave. Het isoleren van woningen en andere gebouwen gaat nog niet met de gewenste snelheid, met name bij koopwoningen en huishoudens in energiearmoede. Om deze uitdagingen ook regionaal aan te pakken heeft het Ministerie van BZK medio 2025 de Regeling Specifieke Uitkering Isolatieopgave Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie (SpUK NPLW Isolatieopgave) ter hoogte van € 220.577,= (excl. BTW) beschikbaar gesteld.

Hiervoor is een gerichte regionale aanpak opgesteld waarbij relevante uitvoeringskennis en ervaring binnen de regio verankerd blijven en daarbij tegelijkertijd ook de samenwerking tussen de regiogemeenten onderling en met de lokale energiecoöperaties wordt versterkt. In de stuurgroep REKS van 26 maart 2026 zijn twee concrete projecten goedgekeurd, te weten: de oprichting en doorontwikkeling van het Energiehuis en het Bureau Ondersteuning Lokale Energiecoöperaties.

In het uitvoeringsplan zijn tot slot optioneel ook twee projecten benoemd die mogelijk in aanmerking komen voor een provinciale Subsidie Regionale uitvoering Energiebesparing ter hoogte van € 100.000,= (excl. BTW). Dit zijn een verkennend onderzoek naar innovatieve financiering van de SMP-uitvoering en van toekomstbestendige koopwoningrenovatie. De meeste activiteiten/projecten in het Jaarplan richten zich logischerwijs namelijk op ondersteuning en uitvoering op de korte termijn (tot eind 2027). De Brabantse Aanpak Besparen heeft daarnaast ook oog voor innovaties die op de middellange termijn kunnen leiden tot versnelling van de energiebesparingsopgave.

Tabel 2: Overzicht van inkomsten en uitgaven Isolatieopgave/Energiebesparing

Periode NPLW Isolatieopgave en PNB Uitvoering Energiebesparing	Bedrag (excl. BTW)
1 januari 2026 – 31 december 2028 (beschikt op 26-11-25)	€ 220.577
1 januari 2027 – 31 december 2028? (mogelijk aan te vragen)	€ 100.000
Totaal t/m tot 31 december 2028	€ 320.577
AF: verwachte verplichtingen 2026- 2027	€ -220.577
Subtotaal nog te besteden bedrag voor besparen (optioneel)	€ 100.000
Totaal nog te besteden subsidiebedragen voor warmte en besparen	€ 606.906

4.2 Inzet capaciteit

De middelen die in het kader van de ‘Regeling specifieke uitkering regionale structuur Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie’ (SpUK NPLW) beschikbaar worden gesteld zijn onder andere bedoeld voor het aanstellen van de Regiocoördinator Warmtetransitie. In dit uitvoeringsplan is daartoe voor de post ‘regiocoördinatie en ondersteuning’ opgenomen met een inzet van gemiddeld 24 uur/week voor de regiocoördinator. Voor de noodzakelijk secretariële ondersteuning is gemiddeld 12 uur/week beschikbaar. Daarnaast wordt ervan uitgegaan dat de deelnemende regiogemeenten ook capaciteit beschikbaar stellen in de vorm van deelname aan afstemming en overleg, en inhoudelijke betrokkenheid bij een of meer projecten of activiteiten. De benodigde capaciteit hiervoor zal per gemeente variëren, maar uitgegaan wordt van circa 4 uur/week per gemeente. Ook het Centre of Expertise (CoE) met specialistische kennis ten behoeve van de gemeenten speelt bij diverse projecten/activiteiten een inhoudelijke rol. De overige projectcapaciteit wordt projectmatig ingehuurd.

In onderstaande tabel 3 is voor de periode juli 2026 t/m december 2027 een totaaloverzicht van de verwachte inkomsten en uitgaven weergegeven op basis van de gemeentelijke prioriteringsscores.

Tabel 3: Totaaloverzicht budgetprioritering projecten/activiteiten (peildatum 14-7-26)

B. Belang van (door)lopende projecten/activiteiten 2026	Prioriteitsscore	Bestemd budget	Budgetvoorstel	Dekkingsbron	Ureninzet trekker	Ureninzet ondersteuner(s)
1. Ondersteuning Gemeentelijke Warmteprogramma's (ism CoE HvB)	36	€ -	€ -		CoE	Rg & RcW
2. Oprichting en Doorontwikkeling Energiehuis HvB	34	€ 70.577	€ -	NPLW Isolatie 2026-2027*	Tb	Rg & RcW
3. Omgang met nieuwe wet- en regelgeving (ism CoE HvB)	34	€ -	€ -		CoE	Rg & RcW
4. Versnelling Geothermie o.b.v. regionale potentiekaart (ism PNB/EBN)	33	€ -	€ 60.500	NPLW 2024-2026**	RcW	Rg & PNB/EBN
5. Monitoring SMP-voortgang (ism CoE HvB)	32	€ -	€ -		CoE	RcW & Rg
6. Versnelling Aquathermie o.b.v. Waterenergievisie Brabant (ism BWN)	31	€ -	€ 30.250	NPLW 2024-2026**	RcW	Rg & BW
7. Toekomstperspectief Amernet als (boven)regionaal warmtenet (ism RESWB)	28	€ -	€ 30.250	NPLW 2024-2026**	Tb	RcW & Rg
8. Tijdelijke inhuur Adviseur Netcongestie (ism CoE HvB)	28	€ 112.000	€ -	NPLW 2024-2026**	CoE	PNB & RcW & Rg
9. Validatie Tomahawk en DWA-bronnenactualisatie (ism CoE)	26	€ 22.364	€ -	NPLW 2024-2026**	CoE	Rg & RcW
10. Oprichting en Doorontwikkeling Bureau Ondersteuning LEC's (ism CEHvB)	25	€ 150.000	€ -	NPLW Isolatie 2026-2027*	RcW	CEHvB, PT & Rg
11. Voortgang Green Deals Installatiebranche HvB (ism MpB)	24	€ 11.667	€ -	NPLW 2024-2026**	RcW	MpB & Rg
12. Regiocoördinatie & Ondersteuning 2026	nodig	€ 106.538	€ -	NPLW 2024-2026**	RcW	PoW & Rg
	Subotaal	€ 473.146	€ 121.000	€ 594.146		
C. Belang van nieuwe projecten/activiteiten 2027	Totaalscore	Restantbudget	Budgetvoorstel	Dekkingsbron	Ureninzet trekker	Ureninzet ondersteuner(s)
13. Doorontwikkelen Sociale Kant Warmtetransitie (SIE 3.0)	38	€ -	€ 60.500	NPLW 2027**	RcW	Rg
14. Verkennend Onderzoek Innovatieve Financiering SMP-uitvoering (ism CoE)	34	€ -	€ 50.000	PNB 2027 (optioneel)*	RcW	Rg, CoE & PNB
15. Initiëren Verkennend Onderzoek Opties Publiek Warmtebedrijf	32	€ -	€ 30.250	NPLW 2024-2026**	RcW	Rg, PWT & PNB/EBN
16. Ondersteuningsprogramma Warmtegemeenschappen (ism PNB)	32	€ -	€ -		PNB	Rg & RcW
17. Verkennend Onderzoek Overbruggingsopties (irt E-huis i.o.)	29	€ -	€ 24.200	NPLW 2024-2026**	RcW	Rg & PT
18. Handreiking Netefficiënte Installaties Bestaande Bouw (ism PNB/CoE)	29	€ -	€ -		PNB	CoE, RcW & Rg
19. Deelnemen Leerprogramma Energierechtvaardigheid (ism PNB)	29	€ -	€ -		PNB	RcW & Rg
20. Verkennen Kavelstrategieën Collectieve Lokale Warmtenetten	29	€ -	€ 12.100	NPLW 2024-2026**	RcW	Rg
21. Handreiking Buurtgerichte Verduurzamen Gespikkeld Bezit	29	€ -	€ -		RcW	Rg
22. Opstellen Regionale Structuurvisie Warmte 3.0 (ihkv REKS 2.0)	28	€ -	€ 54.450	NPLW 2024-2026**	RcW	PT & Rg
23. Initiëren Green Deal Renovatiebranche HvB (ism MpB)	22	€ -	€ -		RcW	MpB & Rg
24. Verkennend Onderzoek Innovatieve Financiering Koopwoningrenovatie	toegevoegd	€ -	€ 50.000	PNB 2027 (optioneel)*	RcW	Rg & PNB
25. Regiocoördinatie & Ondersteuning 2027	nodig	€ -	€ 190.000	NPLW 2027**	RcW	PoW & Rg
	Subtotaal		€ 471.500	€ 592.500		
26. Restantbudget nog vrij te bestemmen/besteden (onvoorzien) 2027			€ 14.406	NPLW 2026-2027**		
	Totaal		€ 606.906			

Tabeltoelichting

*Bedrag exclusief BTW; **Bedrag inclusief BTW; CoE = Centre of Expertise; RcW = Regiocoördinator Warmtetransitie; Rg = Regiogemeenten; Tb = Tilburg; PNB = Provincie Noord-Brabant; EBN = Energie Beheer Nederland; BWN = Brabantse Waterschappen; RESWB = RES West-Brabant; ; DWA = uitvoerend adviesbureau; MpB = Midpoint-Brabant (uitvoerende organisatie); CEHvB = Coöperatie Energie Hart van Brabant (koepelorganisatie lokale energiecoöperaties); PoW = Projectondersteuner Warmtetransitie; PWT = Publiek Warmtebedrijf Tilburg; PT = Programme team REKS.

4.3 Wijze van verantwoording

Bij de verantwoording wordt onderscheid gemaakt in de verantwoording naar het Ministerie van BZK (en mogelijk ook de Provincie Noord-Brabant) en de verantwoording naar de samenwerkende partijen in de Regio Hart van Brabant. De wijze van verantwoorden richting het Ministerie van BZK is/wordt vastgelegd in de respectievelijke beschikkingen. Verantwoordingen volgen jaarlijks (uiterlijk op 15 juli van de jaren volgend op het begrotingsjaar) via het systeem van Single Information, Single Audit (SISA). Na het formele besluit van de Provincie Noord-Brabant tot openstelling en verlening van de begrotingssubsidie (aangemerkt als projectsubsidie Regionale uitvoering energiebesparing) volgt de subsidieverantwoording op basis van een verzoek tot vaststelling (binnen 13 weken na afronding van het project). Hieruit moet blijken dat de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend zijn verricht en dat aan de subsidie verbonden verplichtingen is voldaan overeenkomstig de Regeling algemene subsidienormen Noord-Brabant 2024. De inhoudelijke voortgang en de resultaten van het Jaarplan worden gemonitord en beschreven in een eindverslag die door de Regiocoördinator, in afstemming met de Werkgroep Warmte en Energiebesparing, wordt opgesteld en vervolgens aan de stuurgroep REKS ter vaststelling eind 2027 zal worden aangeboden.